

DELÅRSRAPPORT

med årsprognos
augusti 2023

Avesta kommun och kommunkoncern

INNEHÅLL

Förvaltningsberättelse	2
Den kommunala koncernen.....	2
Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
Händelser.....	6
Viktiga förhållanden.....	7
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....	13
God ekonomisk hushållning.....	19
Finansiell analys.....	32
Balanskravsresultat.....	37
Väsentliga personalförhållanden.....	38
Ekonomisk redovisning	41
Resultaträkning.....	41
Balansräkning.....	42
Kassaflödesanalys.....	43
Nothänvisningar.....	44
Drift- och investeringsredovisning	62
Driftredovisning.....	62
Investeringsredovisning.....	65
Bolag och förbund.....	66

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

I den kommunala koncernen bedrivs verksamhet i olika driftsformer, kommunens nämndsorganisation och två helägda bolag samt ett kommunalförbund. Ett av de helägda bolagen har också ett dotterbolag. Kommunen anlitar privata utförare avseende för- och grundskoleverksamhet.

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelse

Ordförande: Blerita Krenzi (S)
Förvaltningschef: Tobias Åsell

Omsorgsstyrelse

Ordförande: Gunilla Berglund (C)
Förvaltningschef: Carina Johansson

Individnämnd

Ordförande: Tom Andersson (S)
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelse

Ordförande: Mikael Westberg (S)
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Ordförande: Marino Wallsten (S)
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd

Ordförande: Erik Ingvarsson (C)

Krisledningsnämnd

Ordförande: Blerita Krenzi (S)

Koncernföretag

Gamla Byn AB 100%

Ordförande: Kurt Kvarnström (S)
VD: Linda Nilsson

Avesta industristad AB 100%

Ordförande: Kurt Kvarnström (S)
VD: Linda Nilsson

Avesta Vatten och Avfall 100%

Ordförande: Patrik Sundin (S)
VD: vakant

Samägda företag

Södra Dalarnas Räddningstjänst-
förbund 48,8%
Samägs med Norberg, Fagersta och
Hedemora kommuner

Södra Dalarnas
Samordningsförbund

Västmanland-Dalarna lönenämnd
(Norberg)

Gemensam nämnd för
upphandling (Ludvika)

V-Dala överförmyndarnämnd
(Hedemora)

Privata utförare

Grytnäs friskola
Avesta Grytnäs pastorat
Förskola
Grundskola F-6

Familjedaghem i privat regi

Styrelsen/nämnd	Beskrivning
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder fullmäktigeberedningar och bolag.
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsiktsansvar över övriga nämnders och bolagsverksamhet samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktingbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för funktionshindrade enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheterna Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, sarskola. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur- och fritidsverksamhet, bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, byggnämningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

Koncernföretag	Beskrivning
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.

Samägda företag	Beskrivning
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner.

Övriga med kommunalt intresse	Beskrivning
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet bildades 2005 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna, Avesta, Hedemora och Sätters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Norberg kommuns organisation.
Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen	Upphandlingssamverkan där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter och ingår och den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarsamverkan	Överförmyndarsamverkan för Avesta, Hedemora och Norbergs kommuner. Från 2021 kommer Fagersta att ingå i samverkan. Överförmyndare finns utsedda av kommunfullmäktige för varje enskild kommun.

Privata utförare	Beskrivning
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Tre familjedaghem som bedrivs i privat regi.

Översikt över verksamhetens utveckling

	ÅR 2022		ÅR 2023	
	Delår	Bokslut	Delår	Prognos
Avesta kommun				
Folkmängd 31 december, 2021 = 31 juli	22 938	22 932	22 913	
Total kommunal skattesats, kr	33,60	33,60	33,60	33,60
Resultatutveckling (mkr)				
Verksamhetens intäkter	212	345	215	278
Verksamhetens kostnader	-1 175	-1 847	-1 240	-1 860
Årets resultat	92	71	60	34
Balansomslutning	2 772	2 890	2 914	
Eget kapital	828	805	865	839
Pensionskostnader inklusive räntor	68	103	80	120
Investeringar				
Bruttoinvesteringar	39	87	33	101
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	310%	130%	374%	81%
Finansiering (mkr)				
Skatteintäkter och utjämning	1 056	1 572	1 086	1 627
Långfristig skuld, mkr	22	4	4	
Nyckeltal				
Totala tillgångar per medborgare, kr, exklusive utlåning till bolagen	54 246	62 076	62 323	
Skulder och avsättningar per medborgare, exklusive bolagens del av upplåning	22 567	26 969	24 571	
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	91	96	94	
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	6	7	7	
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	9	4	5	2
Soliditet, % inklusive pension och exklusive bolagens del av upplåning	23	21	24	
Personal				
Antal årsarbetare	1 920	1 938	1 934	

Händelser

Väsentliga händelser

- Den nya förskolan vid förskolan Blåkullen öppnade sin verksamhet under vecka 33.
- Karlfeldtgymnasiet har startat det estetiska programmet.
- Det har under året inrättats ett beredskapslager i kommunen.
- I augusti invigdes den nybyggda fastigheten Blåkullen 4. Det är en ny förskola med kapacitet att ta emot 122–160 barn.
- Gamla byn AB och Avesta Industristad AB har erhållit 7,6 mkr i elstöd.

Övriga händelser under året

- Under året har en hel del underhållsåtgärder genomförts. Exempel på åtgärder som genomförts är omdränering av Markusskolan samt ombyggnation av skolgårdarna på Markusskolan och Skogsbo skola. Beslut om att investera i solceller på Åvestadalskolan, Blåkullen samt i Koppardalen har också tagits.
- Avesta Industristad har en vakansgrad på 5,7 % vilket är den lägsta vakansgraden på många år. Detta tack vare att flera nya hyreskontrakt har tecknats. Ett arbete med att utveckla kontorshotellet i Koppardalen till en ännu attraktivare arbetsplats har påbörjats.
- Omsorgsförvaltningen har erhållit 8,9 miljoner i prestationsbaserade medel från Socialstyrelsen för att man lyckats minska andelen timanställda i äldreomsorgen mellan åren 2021 och 2022. Syftet med arbetet är att stärka kvaliteten och öka tryggheten inom äldreomsorgen genom fler tillsvidareanställda undersköterskor.

Viktiga förhållanden

Demografi

Nuläge

Den 31 juli hade Avesta 22 913 invånare, där män utgör 50,8 procent och kvinnor 49,2 procent. Invånarantalet har minskat med 19 personer under årets första sju månader medan könsfördelningen förändrats endast marginellt. Befolkningsminskningen förklaras av ett negativt födelsenetto med – 31, det vill säga 31 personer fler har dött än fötts under året. Avesta har haft något lägre antal dödsfall i år än de senaste två åren, men då födelsealen i Avesta, och riket, är ovanligt låga blir nettot ändå negativt. In- och utvandringar tar nästan ut varandra och landar på +4. Inrikes flyttar har ett netto på +12, det är alltså fler som har valt att flytta till Avesta än från kommunen.

Kommunens befolkningssammansättning rör sig sakta mot en större andel äldre i jämförelse med den arbetsföra åldern. En jämförelse mellan juli 2003 och juli 2023 visar att gruppen 20–70 år har minskat från 63 procent av Avestas befolkning till 59 procent, i siffror skiljer det 463 personer mellan åren. Samtidigt har grupperna 71–79 år och de över 80 år ökat från 9 till 11 procent respektive 7 till 8 procent. Antalet invånare som är över 80 år har ökat från 1493 till 1834.

Konsekvensen av denna förskjutning i ålderssammansättning innebär att färre arbetande ska försörja fler, det vi brukar kalla demografisk försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten har gått från 0,74 till 0,90 mellan juli 2003 och juli 2023. Det innebär att en person i arbetsför ålder i genomsnitt även ska försörja 0,74 respektive 0,90 personer utöver sig själv. Sveriges kommuner och regioner, SKR, har skapat kommungrupper för att underlätta jämförelser och statistiska analyser. I kommungrupp C6, som är en grupp kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten där Avesta ingår, låg den demografiska kvoten för juli 2023 på 0,83.

Framtiden

Enligt prognosen som Statistiska centralbyrån, SCB, tagit fram för befolkningsutvecklingen åren 2023–2050 kommer Avesta kommuns befolkning att minska under hela prognosperioden. Kommunen förväntas ha ett flyttnetto strax under noll, medan födelsenettet förväntas vara negativt med ungefär 53 färre födda än döda per år. Det är framför allt personer mellan 20–34 år som förväntas flytta till Avesta, medan gruppen som är över 80 år väntas ha större utflytt än inflytt. Andelen över 80 år förväntas dock öka totalt eftersom livslängden fortsätter öka medan barnafödandet förväntas vara lågt eller sjunka ytterligare. Inom den del av befolkningen som är över 80 år förväntas antalet öka med närmare 600 personer under de kommande tio åren. Detta innebär att planering behöver göras för att möta ökade behov av äldreomsorg och anpassade bostäder för äldre, samtidigt som det förväntade låga barnafödandet kan kräva anpassningar inom barnomsorg och skola om inte barnfamiljer flyttar till kommunen.

Arbetsmarknad

Nuläge

Arbetslösheten i juli 2023 var 6,3 procent i riket, 5,3 procent i Dalarna och 8,2 procent i Avesta. Arbetslösheten för ungdomar har ökat med 0,8 procentenheter till 9,8 procent jämfört med juli 2022 och minskat för utrikesfödda med 0,9 procentenheter till 26,6 procent. Det är oroande att arbetslösheten i Avesta inte minskar i samma takt som Dalarna och riket i övrigt.

Arbetsmarknaden är stark i Avesta vilket visas av de ovanligt höga vakanstalen samt långa rekryteringstider och svårigheter att besätta lediga tjänster. Företag i flera sektorer och branscher rapporterar en mycket stor brist på arbetskraft. Samtidigt kvarstår det ett stort antal arbetslösa, där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utgör en allt större andel. De saknar de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden. Utan riktade insatser för att stärka deras kompetens är det svårt att se någon betydande förbättring av matchningen mellan jobb och sökande. Svårigheten att rekrytera arbetskraft är ett av de största

hoten mot fortsatt tillväxt och utifrån att det till del finns tillgänglig arbetskraft bland utrikesfödda och andra som idag står långt ifrån arbetsmarknaden så är riktade insatser helt nödvändiga.

Framtiden

Enligt SKR:s ekonomirapport från maj 2023 kommer en fallande BNP att drabba sysselsättningen i näringslivet, inte minst inom handeln och byggindustrin. Prognosen om färre arbetstillfällen stöds även av allt svagare anställningsplaner enligt Konjunkturinstitutets barometer. Arbetslösheten bedöms stiga i år och nästa år, för att toppa i mitten av 2024 på 9,0 procent i riket. Arbetslösheten förväntas i slutet av 2026 sjunka till 7,5 procent.

Ekonomi

Nuläge

Kommunens ekonomi för året är god med anledning av den positiva utvecklingen av skatteintäkterna samt en utdelning från Gamla Byn med 10 miljoner kronor. Det som är oroande är den utveckling som vi ser på kostnadssidan med kraftigt höjd inflation som påverkar kommunen negativt.

SKR räknar med starkare skatteunderlagstillväxt framöver även om de bedömer att en sämre konjunktur får effekt 2023 och 2024. Dock blir den reala urholkningen av kommunsektorns inkomster stor, som följd av den höga inflationen. Sedan föregående prognos har prisökningstakten reviderats ner något, men det är fortsatt på en hög nivå, vilket medför en rad effekter för såväl intäkter som kostnader för kommunsektorn.

En ökad inflation, som vida överstiger Riksbankens inflationsmål 2 procent innebär ökade kostnader för kommunens verksamheter. Grundorsaken till den ökade inflationen är Rysslands krig i Ukraina. Det som påverkats mest är livsmedel, bränsle och räntor. Inflation innebär att kommunens inköp blir dyrare och att prioriteringar krävs för att ej budgetunderskott ska uppkomma. Beräknad inflation för år 2023 innebär att Avesta kommun realt sett minskar sina intäkter i form av skatter.

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för per 31 augusti med 60 miljoner kronor. I jämförelse med budget är det 32 miljoner kronor bättre än planerat. Utöver de statligt tillförda medlen har den snabba återhämtningen av konjunkturen i Sverige också påverkat Avesta i positiv riktning och inneburit att skatteunderlaget utvecklats betydligt mer positivt under året jämfört med de prognoser som gällde vid budgettillfället. Skatteunderlagsprognosen för året avseende slutavräkning 2022 och preliminärt underlag 2023 är 32 miljoner kronor bättre än prognosen vid budgettillfället.

Framtiden

Global ekonomi präglas fortsatt av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Bakgrunden är de störningar som rubbat utbud och efterfrågan, där pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och expansiv ekonomisk politik utmynnat i den exceptionella inflationsutveckling som utspelat sig sedan början av 2022. Utgången väntas ge två år av svagare global tillväxt 2023–2024. Den ekonomiska politiken, och penningpolitiken i synnerhet, har lagts om för att få kontroll över inflationen. Vad som förvånar är att arbetsmarknaderna ännu står så starka.

En högre inflationsutveckling framöver lyfter också garantipensionerna och därmed skatteunderlaget. Trots den goda nominella utvecklingen faller köpkraften för det reala skatteunderlaget med 2 procent i år och är i stort sett oförändrat nästa år. Därefter ökar det starkare när konjunkturen beräknas återhämta sig. I reala termer växer skatteunderlaget med 1,3 procent per år 2023–2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,6 procent. Trots den nominella ökningen urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt.

Förutom att priser och löner stiger och därigenom påverkar kommuners kostnader för verksamheten så ökar också pensionskostnaderna. Det är främst prisbasbeloppets förändring och hur det slår på värderingen av sektorns pensionsskuld som påverkar resultaten negativt, men även det nya pensionsavtalet för sektorn påverkar. Kommunerna står inför ett tufft 2024 med real negativ skatteunderlagsutveckling med – 2 procent. En noggrann uppföljning av

kostnadsutvecklingen kommer att ha stor betydelse för den kommunala ekonomin de kommande åren.

Näringsliv

Nuläge

Negativ effekt av den pågående lågkonjunkturen visar sig mer och mer för företagen. Ökade kostnader har lett till varsel och i vissa fall konkurser. Värst har restaurangbranschen drabbats. Handeln går relativt bra men man ser ett förändrat köpbe- teende hos konsumenten som mer sällan gör spontana inköp.

Man ser även en ökning av e-handel och då gäl- lande lågprisprodukter från andra länder.

Industrin visar en tendens till att svikta men med stor variation då vissa företag visar väldigt posi- tiva resultat och andra inte. Byggbranschen har det svårt då byggandet har mer eller mindre av- stannat helt.

Framtiden

Kompetensförsörjning och smarta energilös- ningar är en stor prioritet hos de flesta företag för en långsiktig hållbarhet både miljömässigt och ekonomiskt.

En förhoppning om att ränteläget förbättras finns och kan då skapa bättre förutsättningar för före- tagen.

Bostadsmarknad (mark och hyresmarknad)

Nuläge

Gamla Byn utökade sitt bestånd med 71 lägen- heter under år 2022 och i och med det har även bolagets vakansgrad ökat något. Dock ligger den fortfarande på en relativt låg nivå runt 2 procent. Vad gäller bostadsmarknaden i övrigt finns en del vakanta lägenheter hos andra bostadsbolag samti- digt som det också byggs nya hyreslägenheter. Dock har flera företag som fått markanvisningar valt att avbryta eller pausa projekten med anled- ning av inflationen och det höga ränteläget.

Framtiden

För att Gamla Byn AB ska bli än mer synliga för sina befintliga och nya kunder samt för att ut- veckla dialogen med sina kunder har bolaget be- slutat att öppna en PopUp bobutik.

Fortsatt hög inflation och räntor gör att företag är mer försiktiga med att starta upp nya projekt och även privatpersoner avvaktar med att bygga villor.

Infrastruktur

Nuläge

Gator/vägar och gång- och cykelvägar:

- Dalergränd – förlängning av väg är färdig- ställd.
- Ny gång- och cykelväg på Krongjutaregatan är färdigställd.

Rekreation och parker:

- Karlbergs lekpark färdigställs under året.
- Mossen Karlbo parkområdet renoveras och färdigställs under året.
- Näs lekpark påbörjas upprustning under hösten.
- Inom Krylboprogrammet har Gärsdals park- område rustats upp och en båt-iläggnings- plats samt brygga byggts. Lökplantering görs under hösten. En del av rabatterna längs med Stationsgatan renoveras under hösten.

Exploatering:

- Projektering av infrastruktur Åsbo norra handelsområde
- Projektering infrastruktur Djäknehyttan etapp 3 och 4
- Färdigställande av infrastruktur Djäknehyt- tan etapp 1 och 2
- Dagvattenutredning Nordanö industriom- råde pågår

Framtiden

Förnyelsetakten för VA-ledningsnätet förväntas öka för perioden 2023–2030. I takt med att kommunen växer kommer även behovet att bygga ut ledningsnätet att öka både för nya industriområden och bostadsområden. Nytt reningsverk för Horndal och Näs är under projektering.

Exempel på kommande större investeringar är:

- Kyrkbron i Avesta
- Lerbäcksleden Avesta/Krylbo

Socialtjänst

Nuläge

Hushåll i behov av försörjningsstöd fortsätter att minska men kostnaderna minskar inte i samma takt relaterat till ökad riksnorm för försörjningsstöd, ökade hyror och elpriser. I genomsnitt har 286 hushåll erhållit bistånd, en sänkning med 45 hushåll per månad jämfört med 2022. Avesta har fortsatt hög andel biståndshushåll med långvarigt behov av försörjningsstöd och arbetslösheten bland utrikesfödda är mycket hög. Arbetsmarknadsenheten, AME, arbetar med tre olika ”jobbspår”; snabbspår, introduktionsspår och språkspår. 101 personer har varit inskrivna på AME. Andelen som går till egen försörjning efter avslut har ökat. Dessa har haft åtgärdsanställningar, språkträning, praktik och kompetenshöjande insatser. Samverkansteamet (FINSAM) har arbetet med 52 personer. I VISAN arbetar socialtjänsten tillsammans med näringsliv, integration- och vuxenlärande och arbetsförmedling med inriktning på framtida kompetensförsörjningsbehov hos både de privata och offentliga aktörerna. Samverkan sker även med idéburna organisationer och Sjöviks folkhögskola. Barnavården har stora utmaningar. Barnavårdsanmälningarna är på fortsatt samma höga nivå som 2022 (1200/år) och förväntas öka ytterligare. Vårddygnet för barn, unga och vuxna utanför det egna hemmet är färre än förra året. LSS och socialpsykiatri rapporterar en allt större vårdtyngd per brukare och ett fortsatt behov av externa platser för personer med samsjuklighet inom funktionshinderområdet. Implementering av metoden ”Bostad först”, för personer med omfattande svårigheter att komma in

på bostadsmarknaden, med stöd av medel från Socialstyrelsen pågår. Kompetenshöjande insatser såsom lågaffektivt bemötande, brandutbildningar, Yrkesresan och flertalet metodutbildningar utifrån Socialstyrelsens riktlinjer har genomförts.

Framtiden

I den offentliga debatten står unga lagöverträdare alltmer i fokus. Under kort tid har en rad utredningar, lagförslag och nya arbetssätt lanserats. Ungdomsövervakning, Ungdomskriminalitetsnämnder, överflyttning av unga LSU dömda ungdomar från Statens institutionsstyrelse (SiS) till Kriminalvården är bara några av de förslag som ligger på bordet. Dessa förslag kommer att påverka socialtjänstens insatser och arbetsmetoder inom barnavården. Den nya regeringen avser att gå vidare med förslaget till ny Socialtjänstlag (Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47). Förslaget handlar i stora drag om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst, möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning och ett förtydligt barnrättsperspektiv. Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93) tillsattes av regeringen i juni 2020 med förslag på ikraftträdande 2025. Flera betänkanden har redovisats där bland annat att allt skadligt bruk och beroende föreslås vara ett ansvar för Regionerna och ges samordnat med behandling av psykiatriska tillstånd. Kommunernas ansvar föreslås vara förebyggande och uppsökande, stödinsatser för boende (inklusive HVB) och sysselsättning samt stöd till anhöriga. Förslagen innebär stora omställningar för kommuner och regioner och behöver genomföras stegvis. I betänkandet "Stärkt rätt till personlig assistans" (SOU 2021:37), föreslås ett totalt övertagande av det statliga ansvaret för personlig assistans. Förslaget beräknas minska kostnaderna för kommunerna och förväntas ta 5 år att införa.

Vård och omsorg

Nuläge

Befolkningen i åldrarna +80 och äldre ökar väsentligt snabbare än den arbetsföra befolkningen i

åldrarna 20–66 år. 2022 är andelen äldre +65, 26,3 procent i Avesta och 20,4 procent i riket. Andelen äldre +80 är 7,3 procent i Avesta och 5,5 procent i riket. Antal hemtjänstmottagare är inte fler men hemtjänstinsatserna har ökat med 8 procent under första halvåret i år. Detta beror på att hemtjänstmottagarna har större behov av omvårdnad och hälso- och sjukvård i hemmet än tidigare. Äldre personer har längre livslängd med större behov av omvårdnad och hälso- och sjukvård på våra äldreboenden. Antalet platser på äldreboende är i nivå med behovet och planering pågår för att inrätta ytterligare platser på Baldersgården 2024.

Implementering av fast omsorgskontakt inom hemtjänsten pågår och hemtjänstpersonalen har genomgått utbildning under våren. Från och med den 1 juli 2023 får endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utses till fast omsorgskontakt. Ytterligare 11 undersköterskor är anmälda till språkombudsutbildningen i höst. Omsorgsförvaltningen har erhållit statliga medel för en fortsatt satsning på 14 seniora ”frikopplade” undersköterskor som stöd för verksamhet och chefer under 2023. En förändring av statsbidragen inom området ”ensamhet för äldre” har skett. Inriktningen från regeringen är nu äldre med pågående biståndsinsatser samt genomförande av hälsosamtal för personer i ordinärt boende.

Rekryteringsbehovet är stort avseende sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och undersköterskor. Hälso- och sjukvården i boende och i hemsjukvård är en särskilt sårbar verksamhet som brottas med stora utmaningar med fortsatt 24 vakanta sjukskötersketjänster som bara delvis kan bemannas av hyrpersonal. Stora utbildningsinsatser fortgår med utbildning till undersköterska, sjuksköterska, värdegrundsutbildningar med mera. I omvårdnadsverksamheterna påverkas verksamheterna under året av de budgetanpassningar som genomförs med att pausa ökningen av andelen tillsvidareanställda medarbetare samt vakanshållning av flertalet tjänster. I möjligaste mån fortsätter dock arbetet med schemaförläggning inom samplaneringsområdena.

Framtiden

Äldreomsorgen behöver rekrytera drygt en tredjedel av den tillkommande arbetskraften för att bibehålla den nuvarande personaltätheten fram till 2031. Detta i stor konkurrens med näringslivet, försvaret, polisen med flera. Även om kommunerna lyckas lösa de finansiella utmaningarna, finns det fortfarande en betydande risk att det inte finns tillräckligt med personal att rekrytera. 14 000 undersköterskor och sjukvårdsbiträden behövs varje år i 10 år framåt i den kommunala vården och omsorgen. För att möta denna utmaning krävs nya och mer effektiva arbetsätt i kommuner och regioner. Det är också viktigt att få dagens medarbetare att vilja jobba heltid i större utsträckning och att succesivt förlänga arbetslivet. Det är av yttersta vikt att utbyggnaden av äldreboendeplatser och tillgängliga trygghetsboenden fortsätter enligt beslutat ”Program för äldre”. En statlig utredning pågår för ökade möjligheter till användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Förslaget är bland annat att införa en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som tydliggör att socialnämnden får använda digital teknik när bistånd ges inom äldreomsorgen. Utredningen om en äldreomsorgslag (SOU 2022:41) och stärkt medicinsk kompetens i kommunerna föreslår hur hälso- och sjukvårdslagstiftningen kan förstärkas så att kvalitet och tillgänglighet förbättras för personer som får kommunal hälso- och sjukvård, däribland personer som har stöd och hjälp från äldreomsorgen.

Utbildning

Nuläge

-Vårterminen blev bra utifrån verksamheternas prestationer. Det finns än inte några skolresultat och därför går det inte att uttala sig om hur det har gått efter läsåret 22/23.

Vårt beredskapslager är upprättat och i drift. Nu arbetar måltidsenheten med att skapa rutiner och planerar för krisberedskapsveckan i höst. Förnödenheterna i beredskapsförrådet ska ingå i ett utbytessystem och det som förbrukas under krisberedskapsveckan fylls på med nya varor.

Framtiden

Bildningsförvaltningen ser ett fortsatt utvecklingsarbete kring matematik som fortfarande är den enskilt största orsaken till att elever inte når gymnasiebehörighet och gymnasieexamen. Förvaltningen bedömer också att den behöver utveckla arbetssätt för att stärka elevnärvaron på grundskolan.

Förskolan fortsätter med sitt arbete att minska ner på singelavdelningar och i stället satsa på att bygga i framtiden.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Lågkonjunktur	Påverkar kostnader och intäkter och därmed kommunens verksamheter Konjunktürkänsliga företag i kommunen pressas Arbetslöshet	Tröghet att ställa om verksamheter till nya förutsättningar Högre arbetslöshet leder till ökade kostnader. Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barn- och vuxen vård.	Budgetprocess som skapar en beredskap för lågkonjunktur Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbetstillfällena och öka anställningsbarheten Kommunen arbetar sen 2020 med en långsiktig finansiell analys (LFA) som sträcker sig över en 10-årsperiod. Analysen utgår från den demografiska utvecklingen och ger oss bättre prognos- och budgetförutsättningar att planera kommande behov i verksamheterna samt investeringsbehov.	Fortsatt minskning av antal hushåll med försörjningsstöd samt ökning av andel personer som går till arbete och studier.
Ökad inflation	Ökade kostnader för kommunens verksamhet.	Ökad inflation innebär att ökade skatteintäkter i högre grad går till ökade kostnader för material och omkostnader i verksamheten. Kan även på sikt innebära ökade lönekostnader. Driftbudgeten påverkas negativt	Budgetprocess som skapar en beredskap för ökad inflation Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera ökade kostnader Ökad förmåga att kunna prioritera mellan olika verksamheter	Omprioriteringar inom IFO är pågående. Omprioriteringar i övrigt är svåra att genomföra relaterat till behoven inom äldreomsorgen.
Investering	Ökade utgifter för kommunens investeringar på grund av hög inflation och materialbrist.	Ökade utgifter för investeringar innebär ökade kostnader som exempelvis högre hyra.	Prioriteringar mellan olika investeringar kommer att krävas. Ställningstagande till lämpligheten att investera nu behöver ske.	Utredning av framtida investeringar av trygghetsboende. Utbyggnad f.n. pausad. Större ombyggnationer inom omsorgen pausade.

Omvärldsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre	Ökat tryck på den kommunala verksamheten	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkonsernen i syfte att få resurserna att räcka till	Långsiktiga strategier Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform.	Äldreboende i nivå med behovet. Hemtjänst ej i nivå med behovet.
Förändrat säkerhetsläge	Rysslands olagliga invasion av Ukraina har förändrat säkerhetsläget i Europa vilket i hög grad påverkar Sverige och Sveriges kommuner.	Det förändrade säkerhetsläget leder till oro och osäkerhet inom flera områden. Den globala ekonomin påverkas. Människor flyr från området. Sverige behöver rusta sitt totalförsvär.	Avesta kommun har sedan en längre tid arbetat med beredskapsplanering och det arbetet behöver stärkas ytterligare. Det goda arbetet med mottagande av flyktingar behöver fortsätta. Den ekonomiska beredskapen för att hantera en fortsatt lågkonjunktur behöver stärkas ytterligare.	Ingen påvisbar effekt av hanteringen, det är ett långsiktigt arbete innan effekt kan mätas
Negativ befolkningsutveckling	Den långsiktiga befolkningsprognosen visar en negativ utveckling över tid.	En negativ befolkningsutveckling leder till en lägre ökningstakt av skatteintäkter vilket i sin tur kan leda till behov av prioriteringar och effektiviseringar. Negativ befolkningsutveckling kan även leda till ännu större svårigheter att försörja arbetsmarknaden med kompetens vilket kan leda till att den lokala tillväxten hämmas Detta kan i sin tur kan leda till ytterligare lägre skatteintäkter	Det pågår ett aktivt arbete med att Avesta även fortsättningsvis ska vara en attraktiv kommun att leva och verka i. Avesta kommun behöver fortsätta att utveckla sitt arbete för att dels få de företag som finns i kommunen att uppleva goda förutsättningar att verka i Avesta, dels för att fler nya företag ska etablera sig i kommunen.	Ingen påvisbar effekt av hanteringen, det är ett långsiktigt arbete innan effekt kan mätas

Omvärldsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet /välfärdsområdet	Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens dvs att befolkningen inte har den utbildning eller kompetens som efterfrågas	Utvecklingen i företagen och välfärden kan komma att hotas	Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningssamordnare. Följa arbetsmarknadsplanen.	Fortsatta satsningar på utbildning på betald arbetstid inom omsorgen.
Brist på kommunikationer/ kollektivtrafik	Möjligheterna till arbets- och studiependling behöver förbättras. Utbudet av kollektivtrafik är sämre över länsgräns än inom Dalarna. Avestas två viktiga stråk är längs RV 70/Dalabanan och RV 68/Godsstråket genom Bergslagen. Påverkan: Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna	Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna. Utbudet av tågavgångar på godsstråket i Dalarna har minskat och planeras att minska än mer.	Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk	Inga mätbara effekter ännu, ett långsiktigt arbete innan effekt kan mätas

Verksamhetsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Coronapandemin Effekter på verksamheten efter pandemin	Under pandemin har kommunens verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande restriktioner. Delar av organisationen har varit under stor press under en längre tid.	De delar av verksamheten som varit mest påverkade av pandemin påverkas av stor press under en längre tid vilket kan orsaka ohälsa bland medarbetare.	Alla verksamheter behöver vara uppmärksamma på långsiktiga effekter av pandemin och stödfunktionerna behöver vara förberedda på att skyndsamt bidra med stöd.	Sjuktal och övertid inom omsorgen har inte återgått till normalnivå efter pandemin.
Hög sjukfrånvaro	Ökad ohälsa Hög sjukfrånvaro har betydande påverkan på verksamheten.	Ökade kostnader. Svårt att bemanna vilket ger ökad belastning på övriga, mer ansträngd arbetsmiljö. Kvalitetsbrister	Förebyggande insatser som "Min Hälsa", friskvårdstimme och friskvårdspeng, tillgång till gym och badhus, möjligt för äldre att nyttja förmånen 80 90 100. Arbete med hälsosamma scheman inom omsorgen. Företagshälsovård, stöttar med både förebyggande insatser och i rehabilitering. Ansökt om stöd för arbete med <i>Friskfaktorer</i> för ett långsiktigt främjande arbetsmiljöarbete.	En markant ökning av uttag av friskvårdspengen har skett det senaste året. En funktion för att registrera friskvårdstimmen har tagits fram för att resultatet ska kunna mätas. Friskfaktorer har börjat arbetats med inom kost, förskola samt HR. I samband med medarbetarenkät och pulsmätningar kommer effekterna av insatserna att kunna mätas. Ca 60 medarbetare har beviljats 80 90 100, effekterna av detta har inte kunnat mätas ännu.

Verksamhetsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Kompetensbrist / Resursbrist	Brist på utbildad personal i hela organisationen.	Sämre kvalitet i leveransen till våra medborgare. Svårt att tillsätta vakanta tjänster med behörig personal och ökade kostnader för inhyrd personal. Negativa effekter för personal kopplat till arbetsmiljö och bristande kvalitet.	Arbete med aktiviteter inom ramen för kompetensförsörjningsprogrammet pågår och planeras ytterligare, både kommunövergripande (ex aktiviteter inom attrahera/ rekrytera/ behålla) samt förvaltningsvis (t ex pågår redan olika former av arbetsintegrerad utbildning på arbetstid inom vissa bristyrken).	Positiv effekt av äldreomsorgslyftet. Förväntad långsiktig effekt av övriga arbetsintegrerade utbildningar.
Åldrande gator, vägar och fastigheter	Slitna gator och vägar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Upprätta underhålls- och investeringsplaner	Investeringar och re-investeringar i gator och vägar
Åldrande anläggningar	Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Ökad tillsyn av befintliga anläggningar	Investeringar och re-investeringar i anläggningsbeståndet

Finansiell risk				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Finansiell risk	Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad	Aktiv skuldförvaltning Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen	Ordning och reda i finanserna enligt beslutade mål

Finansiella risker

Avesta intermbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en intermbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommunkoncernens parter går via Avesta kommun.

Intermbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade "Finanspolicy" samt dels av Kommunstyrelsens beslutade "Finansiella riktlinjer". I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.

Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2023-08-31

Max andel ränteförfall inom
ett år 40 % 36 %

Intervall för räntebindnings-
tid 2–6 år 3,21 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Per sista augusti fanns startade derivat om 1 050 Mkr.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Per den 31 augusti 2023 är förhållandet följande:

Lån

rörlig ränta 3 mån Stibor 1 490 Mkr

Totalt 1 490 Mkr

Säkringsinstrument/avtalade swappar

erhåller rörligt ben 3 mån Stibor 1 050 Mkr

betalar fast ben bunden ränta 1 050 Mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Snitträntesats för lån inklusive
swappar 2023-08-31 2,55 %

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2023-08-31

Max andel kapitalförfall inom
ett år 50 %: 37 %

Intervall för kapitalbindnings-
tid 1,5 – 5,5 år, 1,85 år

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via

penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2023-08-31:	Belopp Mkr	Andel
Kommuninvest – lån	1 160	78 %
Certifikat	330	22 %
<hr/>		
Total upplåning	1 490	

Fördelning till koncernens parter av externt upplånat kapital:

	Belopp Mkr	Andel
Gamla Byn AB	1 047	70 %
Avesta Industristad AB	137	9 %
Avesta kommun	4	1 %
Avesta Vatten/Avfall AB	302	20 %
<hr/>		
Total vidareutlåning	1 490	

Låneskuld per invånare:

Kommun 160 kr

Koncern 65 000 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 miljoner kronor för att möta eventuella problem med ny- eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Per 31 augusti är reserven 401 miljoner kronor.

Elprisrisk

Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att normalt säkra 75 % av beräknad årsförbrukning. .

God ekonomisk hushållning

God hushållning skapas genom att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnads-effektivt sätt med en stabil finansiering som grund. Den goda hushållningen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge medborgarna i kommunen en verksamhet av god kvalitet. Ur ett finansiellt perspektiv innebär god hushållning att det ekonomiska resultatet måste vara större än vad som enbart krävs enligt lagen. Resultatet bör vara på en nivå som klarar kommande investeringar, återbetala lån och pensionsåtagande.

Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp. Kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning när målen sammantaget visar på en god måluppfyllelse i årsbokslutet.

De finansiella målen kommer med all sannolikhet att uppnås för året. När det gäller målet oförändrad skattesats är det målet uppfyllt redan innan verksamhetsåret startar genom att skattesatsen fastställs i budgetbeslutet. Även målet för nettokostnadernas andel av skatter och statsbidrag kommer att uppnås utifrån aktuell prognos. I och med det positiva resultatet uppfylls balanskravet. Resultatet per 31 augusti uppgår till 60 miljoner kronor, vilket är nästan 5 procent kvar av skatter och statsbidrag för att kunna användas till finansiering av investeringar. En generell nivå som sektorn brukar använda som norm för resultatnivå är 2 procent men det är viktigt att säkerställa rätt nivå för den egna kommunen. Prognosen för året visar ett positivt resultat med 34 mkr, vilket motsvarar 2 procent kvar av skatter och generella statsbidrag.

Kommunens soliditet för 2023 förbättras nu ytterligare med tanke på periodens resultat och är nu 24 procent. När det gäller övriga delar inom det ekonomiska området hänvisas till den finansiella analysen.

Sammanfattande bedömning

Trots det positiva resultatet finns det obalanser inom kärnverksamheterna. Avesta liksom många kommuner i Sverige står inför en stor utmaning till följd av den demografiska utvecklingen som ger en allt äldre befolkning som ska försörjas av en minskad befolkning i arbetsför ålder. Rådande ekonomiska läge i Sverige och omvärlden, med hög inflation, skenande energipriser och höjda räntor kommer att påverka det ekonomiska läget de kommande åren och kommer att ställa krav på god kontroll av våra verksamhetskostnader. Ska den totala balansen inom kommunen inte riskeras måste åtgärdsplanerna inom verksamheterna ge avsedd effekt.

Mål och indikatorer

 För de mål och indikatorer som bedöms ha koppling till God ekonomisk hushållning finns denna symbol vid respektive mål. Övriga mål ger information om Avestas utveckling inom en rad områden. Målbedömningen görs här för respektive mål och inte på en aggregerad nivå. För flera av målen finns inte värden för årets indikatorer presenterade varför en fullständig målbedömning är svår att göra.

Bedömningen görs utifrån verksamhetens samlade uppfattning om utvecklingen av målen och en prognos för året finns för flertalet av målen. Bedömning av målen visar vilka insatser som görs, vilka resultat och slutsatser man kan dra av genomförda aktiviteter samt vilka utmaningar som finns den kommande tiden. Måluppfyllelsen är prognosen för året.

Den samlade bedömningen av kommunens måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning är att måluppfyllelsen beräknas bli högre än tidigare år men att målen bara delvis kommer att kunna nås. Utvecklingen är positiv men ligger inte i alla delar i linje med god ekonomisk hushållning.

Perspektivet Stöd och omsorg har redan tidigare år en god måluppfyllelse och ser även 2023 ut att nå mer än hälften av sina mål. Arbete med

kvalitetshöjande åtgärder och att förbättra brukarnöjdheten pågår.

Perspektivet Barn och utbildning har en positiv utveckling men målen kommer endast att delvis kunna nås då det fortfarande är en bit kvar innan bland annat behörighet till gymnasiet och gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år när uppsatta målnivåer.

Perspektivet Lokalsamhället är det område som har få mål knutna till god ekonomisk hushållning. Här finns flera mål av omvärldsbevakande karaktär. De mål som kommenteras är de som är kopplade till God ekonomisk hushållning.

Inom perspektivet finns flera delområden. Området *Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare* kommer kommunen troligen att nå de flesta av målen knutna till god ekonomisk hushållning. *Fritid och kultur* når redan 2021 målen och bedömningen är att så sker även 2023. För *Långsiktigt hållbar utveckling, ekologiskt och socialt* kommer kommunen med all sannolikhet att inte nå målen i sin helhet 2023. Här kommer ett mer långsiktigt arbete att krävas för att det ska bli möjligt.

Perspektivet Medarbetare kommer att delvis nå målen för jämställd lönesättning och att Avesta ska vara Sverigeledande avseende andelen månadsavlönade som arbetar heltid. Sjukfrånvaron är fortfarande hög och där kommer målet inte att kunna nås.

Perspektivet Ekonomi kommer att nå samtliga mål enligt prognosen.

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecknet för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet

- Öka möjligheten till egenförsörjning
- Minska barnfattigdom

Mål

GEH

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Mål

GEH

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa

- utveckla förebyggande insatser genom samordnade individuella planer

Sammanfattande bedömning av perspektivet Stöd och omsorg

Enligt ny lagstiftning implementeras fast omsorgskontakt i hemtjänsten under året. Den fasta omsorgskontakten ska tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning när hemtjänstinsatser genomförs.

För att förbättra kvalitén i vården samt för att trygga kompetensförsörjning fortsätter utbildning av undersköterskor, sjuksköterskor och stödpedagoger på betald arbetstid.

Fyra äldreboenden har aktivitetsombud/grupp som planerar aktiviteter i vardagen varje vecka. Underhållning på äldreboende erbjuds enligt överenskommelse med studieförbunden.

Ytterligare 11 språkbud ska utbildas under hösten till samtliga enheter inom äldreomsorgen med målsättningen att förstärka språkutvecklingen hos personal.

Fortsatt följsamhet till program för äldre och därmed finns tillräckligt med platser på särskilt boende.

Hushåll med behov av ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. I syfte att minska försörjningsstödet och det långvariga biståndsbehovet har arbetet fortsatt med gruppverksamheter inom AME; snabbspår, introduktionsspår och språkspår samt åtgärdsanställningar och individuella behovskartläggningar. Av 35 personer som har avslutats på AME under första halvåret så har 18 gått vidare till ordinarie arbete och 5 till studier. Samarbetet med näringslivet genom "team VISAN" (vuxenlärande, integration, socialtjänst, arbetsförmedling, och näringslivsenheten) är under utveckling. Teamet inventerar vilket stöd näringslivet har behov av och av vem samt inventerar och kartlägger näringslivets kompetensbehov. Syftet är att hjälpa till att matcha näringslivets behov med personer som är arbetslösa.

Samarbetet med bildningsförvaltningens kommunala aktivitetsansvar (KAA) i syfte att minska andelen ungdomar som inte fullgör sina gymnasiestudier och riskerar att bli "hemmasittare" fortgår.

Andelen samordnade individuella planer (SIP) för barn och unga med samtliga professioner närvarande fortsätter att öka. Syftet med SIP är att skapa delaktighet och trygghet för barnet/ungdomen samtidigt som insatserna samordnas mellan olika huvudmän för barns bästa.

Planering pågår för fortsatt värdegrundsarbete inom LSS för att öka delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning. Implementering av modellen "Bostad först" för personer som har svårt att få eget hyreskontrakt har påbörjats. Brukarundersökning för personer med försörjningsstöd är i

genomförandefasen. Fortsatt förbättringsarbete för att minska avvikelser, bland annat gällande läkemedel via ny digital signering (Sign-it).

Barn och utbildning

Vision

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggandet med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

GEH

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Mål

GEH

Större andel av gymnasieleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Mål

GEH

Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.

Bedömning, insatser och resultat

Grundskolan

- Koladas siffror för VT23 har inte publicerats, men utifrån egna siffror ser andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ut att vara marginellt lägre än förra läsåret då en kraftig förbättring noterades. Vi förväntar oss att den positiva trenden avseende studieresultaten i åk9 fortsätter över tid även om det enstaka år kan bli mindre bakslag.

Förskolan

- Informationsinsatser från Re-chef, rektorer och förskollärare om att arbeta på förskola till riktade grupper på gymnasieskolan och Vuxenlärandet, samt till personal inom förskolan.
- Framtagande av förmånsvillkor för anställda barnskötare.
- Marknadsföring av yrket genom film, på olika sociala kanaler och på hemsidan.
- Stödjande insatser i form av vägledning, planering och anpassningar för barnskötare som visat intresse för att studera till förskollärare.
- Mentorsprogram har startat och insatser för en hållbar och attraktiv arbetsmiljö pågår.
- Fortbildning uppmuntras och vi har erbjudit högskolekurser i form av uppdragsutbildning, riktade till förskollärare, men också till barnskötare för att öka kompetens och inspirera till studier.
- En kompetens- och rekryteringsplan är framtagen med förslag på insatser för att attrahera, rekrytera, behålla och fortbilda personal till våra verksamheter.
- Samverkan med högskolor, och mottagande av Vfu-studerande som önskat plats.

- Vi följer upp lönebilder och jämförelsetal för förskollärare, och har satsat ett antal år på att höja inkomstlöner och att justera löneläget där det varit relevant. Extra satsningar på lön har skett både 2022 och 2023. Förskolan har också tillgång till 14 platser inom Lärarlönelyft)
- Förutsättningar gällande planeringstid och utvecklingsdagar har utökats för att erbjuda goda villkor. Vi har gått från fyra dagar till sex dagar, vilket har uppskattats av både ledning och personal.

Gymnasiet

- Samtliga data publiceras V48. Vi har inga egna jämförbara data.
- Vi förväntar oss att gymnasieskolan upprätthåller sin roll som ett utbildningsnav i närområdet

Trygghet och studiero

- Koladas data gällande trygghet i skolan hämtas från Skolinspektionens skolenkät som genomförs ungefär vartannat år. Skolenkäten har genomförts i Avesta under VT23 och finns publicerad hos Skolinspektionen men resultaten finns inte i Kolada, vilket sannolikt beror på att frågorna ställts an-norlunda i årets Skolenkät än tidigare vilket gör resultaten svåra att jämföra. En mer allmän genomgång årets resultat visar att i samtliga årskurser där enkäten genomförts uppfattar både elever och lärare tryggheten tydligt lägre än på majoriteten av de deltagande skolorna, även om ett par skolor har mer positiva resultat
- Utmaningar vad gäller trygghet, studiero, studieresultat och elevfrånvaro är väl kända varför det redan jobbas aktivt med dessa frågor både på förvaltnings- och skolnivå. Till kommande läsår tillkommer bland annat följande insatser:
  - Ett utvecklat utvecklingsarbete kring matematik som fortfarande är den enskilt största orsaken till att elever inte når gymnasiebehörighet och gymnasieexamen.
  - Ett utvecklat arbetssätt för att stärka elevnärvaron på grundskolan.
  - Värdegrundsarbetet på gymnasieskolan implementeras.

Målfyllelse, God ekonomisk hushållning

- Målen och utmaningarna har direkt bäring på skolans kärnuppdrag varför det naturligtvis kontinuerligt arbetas med de målbilder som finns i mål- och budgetdokumentet. Under det nyss avslutade läsåret har bland annat följande insatser inletts.
  - Utvecklings- och utvärderingsverktyget Stratsys är i bruk och används kontinuerligt på grundskolan
  - Förvaltningens utvecklingsledare har jobbat med utveckling av elevhälsoarbete i praktiken.
  - Lärplattformen Infomentor som togs i bruk HT22 har blivit ett integrerat verktyg i uppföljnings- och utvecklingsarbetet

Lokalsamhället

Vision

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva bostaden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare

Mål

GEH

Avesta ska vara en tillgänglig kommun

- Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Avesta kommun

Mål

GEH

Demokratin ska utvecklas

- invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Mål

GEH

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta

Mål

Ett samhälle fritt från våld - förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Mål

Motverka segregation och hemlöshet

Mål

GEH

Nöjda invånare och brukare

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Tillgängligheten via e-post och telefon är god. Detta gäller telefoni, besök, e-post, sociala medier och e-tjänster. Servicecenter flyttade i maj till nya lokaler för att öka tillgängligheten. Målet bedöms kunna uppnås.
- Under året har flera typer av medborgardialog hållits. Exempelvis har Folkare landsbygdsforum arrangerats i augusti med temat krisberedskap. Vidare har tidig dialog i arbetet med översiktsplan genomförts och kretsloppsplanen är på samråd under augusti och september.
- Det pågår ett länsövergripande utvecklingsarbete kring ett gemensamt resurscentrum i Dalarna mot hedersproblematik samt ett länsgemensamt arbete mot våld i nära relation. Samverkan med Kvinnojouren och tjejjouren Moa sker kontinuerligt.
- Projektet Jämlikt Krylbo har slutrapporterats i maj 2023. När projektet startade 2020 var utgångspunkten att genomföra insatser i ett socioekonomiskt utsatt område för att stärka invånarnas förmågor och förutsättningar. Projektet har använt sig av ambassadörer från området och det är främst i deras utveckling som man kan se positiva resultat.
- Vuxen- och öppenvårdsenheten samverkar med idéburna organisationer inom ramen för lokal samverkan mot "Våld i nära relation". Enheten har även kontakt med olika församlingar och verksamheter i samband med förebyggande arbete kring barn och unga med normbrytande beteende.

- Arbete och sysselsättningsenheten samverkar med ett flertal föreningar utifrån feriearbeten för ungdomar och praktikplatser. Samverkan sker också mellan föreningar och studieförbund och daglig verksamhet LSS.
- Utbildning avseende våld i nära relation inklusive heder sker kontinuerligt. Det pågår ett länsövergripande utvecklingsarbete kring ett gemensamt resurscentrum i Dalarna mot hedersproblematik samt ett länsgemensamt arbete mot våld i nära relation. Samverkan med Kvinnojouren och tjejjouren Moa sker kontinuerligt.
- Inom området ett mer socialt hållbart samhälle arbetar förvaltningen med att minska det långvariga biståndsbehovet genom att öka individuella insatser och gruppaktiviteter för målgruppen. Nationella riktlinjer och regionala samverkansöverenskommelser inom barns hälsa, missbruk och beroendevård samt psykisk hälsa implementeras och lokala överenskommelser mellan huvudmännen utformas. Nationella riktlinjer och regionala överenskommelser syftar till att insatser som ges ska bygga på en evidensbaserad praktik till nytta för klienten. Tillgängligheten till e-post och telefon är god.
- Program för äldre följs och därmed också utbyggnad av bostäder för äldre.

Utmaningar/framtid

- Trångboddheten i flerfamiljshus är fortsatt hög.
- Enligt SCBs medborgarundersökning 2022 har Avestabornas känsla av trygghet generellt minskat.

Måloppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Några av målen bedöms kunna uppfyllas men inte alla.

Fritid och kultur

Mål

Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid

Mål

Ett brett och varierat kulturliv med levande besöksmål

GEH

Bedömning, insatser och resultat

- Inom kultur och fritid har samtliga verksamheter haft lovaktiviteter under sportlov, påsklov och sommarlov på biblioteket, kulturskolan och Verket. Sistnämnda har haft uppsökande verksamhet utanför Avesta.
- På grund av besparingar har barn- och unga prioriterats hårdare 2023 i kultur och fritidsverksamheter. Till exempel är antalet kulturarrangemang för vuxna något färre än tidigare år. Ändringar i taxan för uthyrning av lokaler har också höjts och är något högre för seniorverksamhet.
- Vi är stolta över att vi har en så bred verksamhet som gör att vi kan fånga väldigt många barn och unga i våra kultur- och fritidsverksamheter. Spannet är brett med idrott, fritidsgårdar, kulturskola, biblioteksverksamhet, workshops och evenemang i Verket och Kulturskolan. Vi stöttar föreningslivet som starkt bidrar till att vi kan erbjuda en sådan bredd i utbudet för kommunens alla medborgare.

- Under hösten implementeras det nya föreningsbidragssystemet som ska ge ett transparent och rättvist bidragssystem.
- Planering pågår för AvestaCon, Dalarnas största spelevent för alla åldrar som går av stapeln i oktober.
- Biblioteket har påbörjat en satsning på spelkultur, fantasy-litteratur med mera som också innebär en ansökan till kulturrådet 2023/24.
- Utredning har börjat för att utveckla Verket som besöksmål med fler evenemang.
- Fritid planerar för Sportparkens Peppdag i september, ett evenemang som anordnas tillsammans av Avesta kommun, Fritidsbanken Sverige och föreningslivet.

Målfuppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Målet bedöms delvis uppfyllt.

Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Mål

En långsiktig hållbar ekologisk utveckling

Mål

GEH

Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Hållbarhetsutbildningen Vägvisaren pågår kontinuerligt. Utbildningen består av fyra utbildningsdelar och ska genomföras av alla anställda tillsammans med sin närmsta chef och sina kollegor. En stor andel av alla arbetsplatser har genomfört utbildningen.
- Avesta kommun byter till miljöbilar utifrån vad som finns upphandlat och verksamhetens behov.
- Kommunen har genom en upphandlad konsult erhållit ett förslag på strategi för att uppnå en fossilfri kommunal fordonsflotta. Inom upphandlingscenter har det miljöstrategiska samarbetet resulterat i en vägledning för upphandling av transporter samt en digital utbildning för alla anställda som är inblandade i upphandling, inköp och avrop.
- Källsortering sker. Matavfall sorteras i de verksamheter som kan göra detta, i hela socialtjänsten och några äldreboenden. Det saknas tillgång till förråd på alla boenden för att inte dra till sig skadedjur. Förvaltningen byter leasingbilar till miljöbilar utifrån vad som finns upphandlat men också utifrån verksamhetens behov. Vi köper in elcyklar och cyklar till våra verksamheter samt tankar HVO.
- Ett hållbarhetsprojekt som undersöker vilka vinster ett förändrat konsumtionsmönster kan innebära genomförs under 2023 med stöd av Formas.

Utmaningar/framtid

- Viktigt att ta tillvara de synpunkter och förslag som kommer fram i Hållbarhetsutbildningen.
- Fordonsflottan ska succesivt bli fossilfri. Utmaningen ligger i att hålla tempot högt i omställningen.

Målpuppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Målet bedöms inte kunna uppfyllas på kort sikt, men på lång sikt är det nödvändigt.

Långsiktigt hållbar social utveckling

Mål

En långsiktig hållbar social utveckling

Mål

GEH

Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer

Mål

Fler nya arbetstillfällen

Mål

GEH

Bättre näringslivsklimat

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Omsorgsförvaltningen arbetar med att minska det långvariga biståndsbehovet genom att öka individuella insatser och gruppaktiviteter för målgruppen. Nationella riktlinjer och regionala överenskommelser syftar till att insatser som ges ska bygga på en evidensbaserad praktik till nytta för klienten.
- Samverkan med idéburna organisationer pågår utifrån de olika verksamheternas behov. Socialtjänsten samverkar med ett flertal föreningar för att medverka till en hållbar social utveckling.
- Under våren har projektet Ökad jämlikhet i Krylbo fortsatt, med en tydlig riktning mot att de aktiviteter som sätts i gång ska kunna fortsätta även efter att projektet avslutats. Lokala ambassadörer har tillsammans med kommunen startat språkstuga för föräldrar, barnbokklubb, utflyktsgrupp och olika sommarlovsaktiviteter. För att främja en långsiktigt positiv utveckling för stadsdelen har också det planprogram för Krylbo som togs fram 2016 aktualiserats.
- Målet för utförande av detaljplaner för boende är uppfyllt. V-Dala miljö & bygg arbetar med att vidareutveckla "Förenkla helt enkelt". Nya detaljplaner för industrimark och en- och tvåfamiljsfastigheter bör prioriteras. Bedömningen är att V-Dala miljö- och byggs mål gällande färdigställda bostäder kommer att uppfyllas.
- Medverkar i regionala projekt med främst fokus på kompetensutveckling av personal som riskerat arbetslöshet och hänvisning till statliga stöd och s.k. främjarresurser.
- Inventeringar genomförs av företagets behov av stöd, både inom ramen för regionala projekt och i samverkan med lokala aktörer.
- Vidareutveckling av det s.k. företagsvägledarnätverket. Arbetar med företagsetableringar och företagsfrukostar

Utmaningar/framtid

- Den demografiska försörjningskvoten ökar, vilket betyder färre personer i arbetsför ålder.
- På väg in i lågkonjunktur med högre räntor och hög inflation
- Risk för att byggande bromsas upp
- Sällanköpshandel minskar när befolkningen håller hårdare i sina pengar

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Aktuellt läge: Vägvisaren ger goda möjligheter att arbeta med hållbarhet ur flera perspektiv. Arbetet med social hållbarhet är ett ständigt pågående arbete för förvaltningen.

Måluppfyllelse, prognos för året: Delvis uppfyllelse av KF mål.

Medarbetare

Vision

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

GEH

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Mål

GEH

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Mål

GEH

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Mål

GEH

En jämställd lönesättning

Bedömning, insatser och resultat

- Det görs mycket arbete i alla delar av kommunen för att stärka ledarskapet och främja en god arbetsmiljö, trots detta finns mer jobb att göra för att nå högre effekt av insatserna.
- Arbetet med Friskfaktorer, som är ett främjande arbete för hållbara arbetsplatser, fortsätter och de uppföljningar som gjorts visar på positiva resultat även om det är ett långsiktigt arbete och effekterna inte visats sig ännu. Resultat av arbetet med Friskfaktorerna förväntas kunna börja skönjas i 2023 års medarbetarundersökning i oktober där också Friskfaktorerna mäts igen tillsammans med Hållbart medarbetarengagemang.
- Avesta kommuns uppdaterade samverkansavtal som har arbetats fram tillsammans med flera fackförbund kommer nu implementeras och förväntas öka delaktigheten och samverka på alla arbetsplatser. Syftet och målet med samverkansavtalet är att förbättra tidig dialog och ett större fokus kring arbetsmiljöfrågorna.
- Ledarutveckling sker genom Ledarforum, utbildningar och olika tematräffar som erbjuds löpande. Deltagandet är högt vid gemensamma forum och utifrån dessa träffar förväntas en ledarskaps- och medarbetarskapspolicy/strategi.
- Riktlinje för kränkande särbehandling tydliggör och säkerställer arbetet med utredningar vid förekommande anmälningar. De utredningar som genomförts håller hög kvalitet och är något som stärker tryggheten och rättssäkerheten för kommunens medarbetare. Effekter av den här nya riktlinjen förväntas.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Avesta kommun arbetar på flera olika sätt mot målet att vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. Avesta kommuns har jämställda löner på övergripande nivå när det kommer till medellöner. Arbete med att behålla detta samt även nå mer jämställda löner i fler likvärdiga yrken fortsätter och samtliga chefer har deltagit i en löneutbildning som också finns att tillgå för medarbetarna.

En stor del av medarbetarna upplever sitt arbete meningsfullt och viktigt, vilket är en väldigt viktig del i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. En utmaning är den arbetsbelastning som finns i hela kommunen och sjukskrivningstalen är fortsatt höga. Arbetet med friskfaktorer fortsätter att implementeras, det visar dock inte på några effekter som kan dras direkt till det arbetet ännu.

Den fortsatt höga sjukfrånvaron kan till största delen härledas till arbetsbelastning men även andra kringliggande orsaker till frånvaro. Inom Avesta kommun finns en hög kunskap om rehabilitering och arbetsanpassning vilket förkortar sjukfrånvaron men ett mer strategiskt arbete med riskfaktorerna behöver jobbas med för att sjukfrånvaron ska sjunka. Korttidssjukfrånvaron har sjunkit lite mot sommaren och ligger lägre än förra året.

Antalet heltidsanställda månadsavlönade är fortfarande högt och antalet heltidsarbetande månadsavlönade ökar, trots detta är fortfarande arbetad tid som är utförd av visstidsanställda timavlönade hög och det kommer att krävas fortsatt arbete med att minska behovet av timavlönade för att nå dessa mål.

Ekonomi

Mål

GEH

Resultatnivå:

Kommunens resultat ska för perioden 2022–2025 i genomsnitt uppgå till **minst 1,0** procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.

Indikator	2020	2021	2022	2023–08	Målnivå 2022–25
Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	6,0	7,5	4,4	5,4	1,0

Mål

GEH

Soliditet:

Soliditeten för kommunen ska visa en positiv utveckling under perioden för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.

Indikator	2020	2021	2022	2023–08	Målnivå 2022–25
Soliditet, kommunen, %	7	17	21	24	Öka

Mål

GEH

Investeringsverksamhet:

Finansiering av investeringar ska ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel.

Självfinansieringsgraden ska under planperioden uppgå till 100%. Finansiering kan kortsiktigt ske genom upplåning.

Koncernens lånetak ska maximalt uppgå till 78 000 kr/invånare.

Indikator	2020	2021	2022	2023–08	Målnivå 2022–25
Självfinansieringsgrad investeringar, kommunen, %	100	100	100	100	100
Låneskuld per invånare, koncernen	55 924	60 435	64 000	65 000	Max 78 000kr/invånare

Bedömning av måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Aktuellt läge: Målen är uppnådda i samband med delåret

- Resultatnivån
- Soliditet
- Självfinansiering
- Låneskuld, koncern, kr/invånare

Måluppfyllelse, prognos för året: Samtliga mål kommer att uppnås för 2023

Sammanfattande bedömning av perspektivet Ekonomi

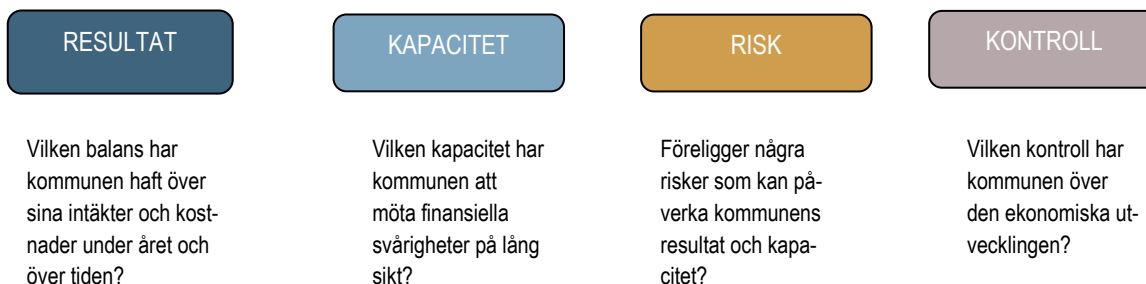
Ekonomi för 2023 är god, mycket beroende på den positiva utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag samt utdelning från Gamla Byn. Orosmoln finns för hur bland annat den kraftigt ökande inflationen tillsammans med ökade energikostnader kommer att påverka kostnadsutvecklingen de kommande åren.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell bedömning av

Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll

Perspektiv vid finansiell bedömning

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat
2. Nettokostnadsutveckling
3. Förändring av kostnader och intäkter
4. Investeringar
5. Skattefinansiering av investeringar
6. Nettoinvestering i relation verksamhetens kostnader
7. Räntekostnader upptagna lån
8. Skuldsättningsgrad
9. Soliditet
10. Kommunal skatt
11. Likviditet
12. Totala pensionskulden
13. Budgetföljsamhet
14. Känslighetsanalys

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgenåtaganden och kommunens pensionskulda.

Kontroll

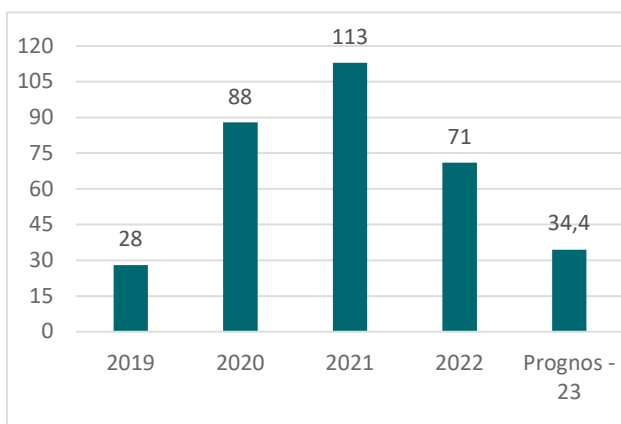
Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

Resultat

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för per 31 augusti med 60 mkr. I jämförelse med budget är det 32 mkr bättre än planerat. Resultatet enligt balanskravet uppgår till 56 mkr då kommunen har sålt tillgångar som gett realisationsvinster och ska räknas av. Prognosen pekar på ett positivt resultat med 34 miljoner kronor.

Återhämtningen av ekonomin under året har påverkat utvecklingen av skatteintäkterna i en klart positiv riktning. Skatteintäkterna och generella statsbidragen är 22 mkr högre än budgeterat.

2. Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar i form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För delåret har 94 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning förbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är betydligt högre än budgeterat. Inom sektorn används ofta 98 % som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå.

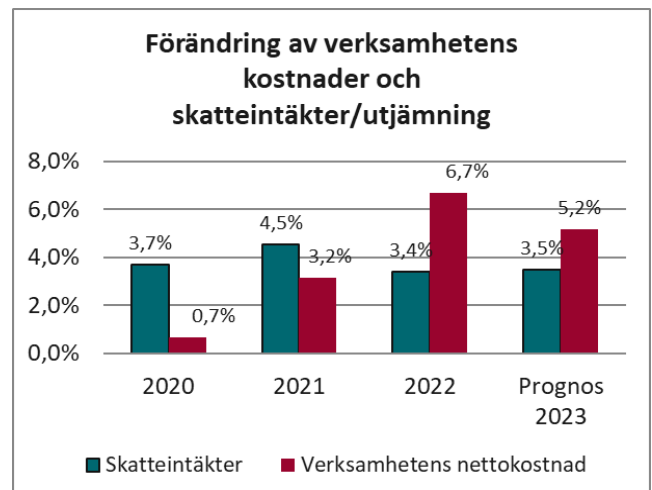
%	2020	2021	2022	aug-23	Prognos
Verksamheten	91,3	90,1	93,0	91,7	94,1
Avskrivningar	2,6	2,5	2,6	2,6	3,0
Finansnetto	0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,7
Totalt	94,0	92,5	95,5	94,5	97,9

3. Förändring av kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

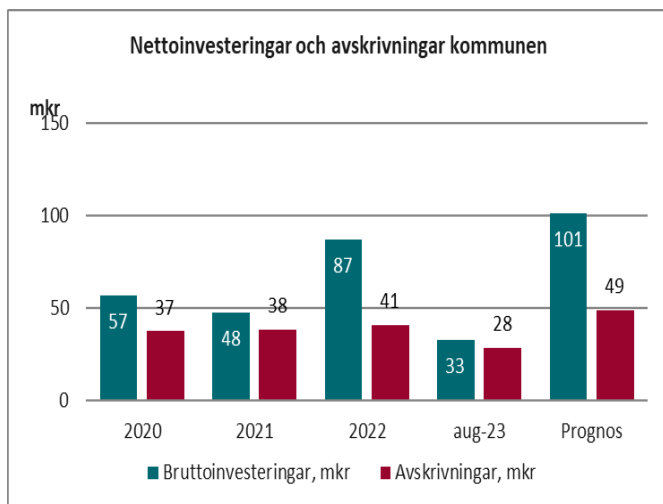
Årets skatteutveckling är hittills positiv, Prognosen för året är 3,5 procent jämfört med 2022. De senaste årens ökningstakt för verksamhetens nettokostnader mattades av på grund av pandemin men för 2022 och prognosen för 2023 är ökningen betydligt högre.

Inflation som stiger kraftigt gör att kostnadsökningen vid delåret är 5,5 procent högre än 2022. Prognosen för året är dock att verksamhetens kostnader ökar med 5,2 procent på helårsbasis.

4. Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgår hittills till 33 miljoner kronor. Investeringar sker främst i infrastruktur och förnyelse av IT-utrustning. Prognosen för året beräknas till 101 miljoner kronor.

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

För åren 2020–2022 finansieras investeringarna fullt ut med medel som inte förbrukats av den löpande verksamheten. För 2023 prognostieras finansieringsgraden till 81 %. Då behöver kommunen nyttjat sin likviditet för att kunna betala investeringarna.

mkr	2020	2021	2022	aug-23	Prognos
Finansiering:					
Avskrivningar	37	38	41	28	49
Investeringsbidrag	3	1	1	1	1
Försäljning av fastigheter	3	5	2	2	2
Resultat före extraordinära poster exkl resultat från försäljning (ingår ovan)	85	110	67	55	30
Utrymme för självfinansiering	128	154	111	86	82
Årets nettoinvestering	57	48	87	23	101
Överskott: att använda till amortering	71	106	24	63	-19
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel					
Självfinansieringsgrad, procent	225%	321%	128%	374%	81%

6. Nettoinvesteringar i relation verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde.

För att inte urholka kommunens anläggningskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

procent	2020	2021	2022	aug-23	Prognos
Bruttoinvestering/ verksamhetens nettokostnader, %	4	3	6	3	6
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar, % Bruttoinvesteringar, mkr	153 57	124 48	213 87	116 33	206 101
Avskrivningar, mkr	37	38	41	28	49

Investeringsutgifternas andel av skatter och generella statsbidrag har varit höga 2018–2019 beroende på investering i äldreboende. Andelen för 2023 prognosticeras till 6 procent av skatter och generella statsbidrag.

Avesta kommuns höga investeringstakt de senaste åren innebär att en större andel av driftkostnaderna framöver kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader. Till detta kommer de investeringar som görs, av Gamla Byn AB, i kommunala verksamhetslokaler vilket påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader.

7. Räntekostnader upptagna lån

Mkr	2019	2020	2022	2023–08
Koncern	22,3	20,4	20,4	21,7
-varav kommun	2,1	0,7	1,0	0,1

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto starkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är motsatt till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

(procent)	2019	2020	2021	2022	aug-23
Total skuldsättningsgrad	102%	93%	83%	79%	76%
- varav avsättningar	16%	16%	15%	13%	14%
- varav kortfristig skuldsättning	24%	27%	26%	28%	24%
- varav långfristig skuldsättning	12%	7%	2%	2%	2%
- varav pensionsförpliktelse	50%	44%	40%	35%	36%

I och med att pensionsförpliktelseerna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmättet positivt.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmättet är beroende av investeringstakten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensionskulden, uppgår till 24 procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderade.

Det egna kapitalet uppgår till 346 miljoner kronor när pensioner och upplåning för bolagens behov exkluderas.

	2020	2021	2022	2023-08
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exkl. upplåning för bolagens behov	7	17	21	24

10. Kommunal skatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,97	22,20	20,67
Region	11,63	11,63	11,56
Total kommunal skatt	33,60	33,83	32,23

Avesta kommuns skattesats har varit oförändrad sen 2006 med undantag för två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 på grund av ändrat huvudmannaskap för hemsjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv slutavräkning som SKR presenterar i december. Den slutliga skatten för 2022 fastställs i december 2023 och eventuell justering påverkar resultatet 2023.

Risk och kontroll

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2020	2021	2022	aug-23
Likvida medel, mkr	135	180	208	252
Kassalikviditet 1)	71%	90%	96%	98%
Rörelsekapital, mkr 2)	-94	-34	-15	-7
Likviditetsdagar 3)	29	38	43	51

1) Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel / kortfristiga

2) Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder

3) antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

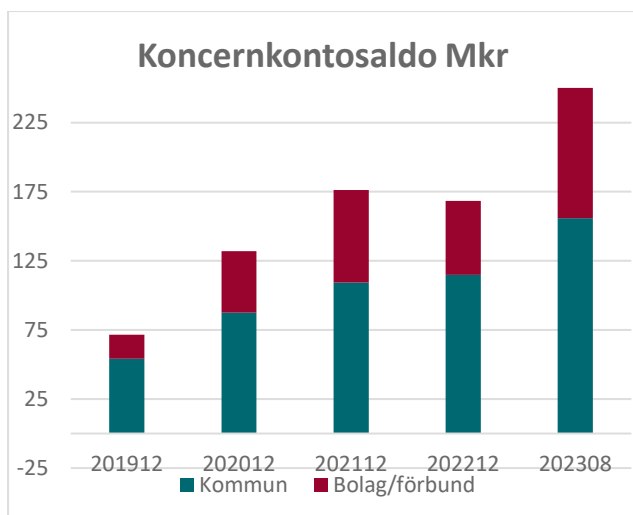
En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning.

Under året har likviditeten ökat från 208 miljoner kronor till 252 miljoner kronor. Kommunen har även en avtalad checkräkningskredit på 150 Mkr som ger möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:

Avtalad checkräkningskredit	150 Mkr
Inlåning koncernkonto	243 Mkr
<u>Inlåning övriga konton</u>	<u>9 Mkr</u>
Summa	402 Mkr
Riktlinje	> 150 Mkr

Diagrammet nedan visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot för koncernen samt fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2020	2021	2022	aug-23	Prognos
Pensioner, kortfristig del	41	43	43	48	60
Avsättningar till pension	117	129	145	164	164
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	534	518	500	519	508
Total pensionsskuld	692	690	688	732	732
Förpliktelse i % av total skuld	77%	75%	73%	71%	69%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%	96%

Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadda blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår i som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges i stället som en ansvarsförbindelse.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 732 miljoner kronor varav 508 miljoner som ansvarsförbindelse. Det innebär att 69 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

För förtroendevalda som omfattas av PBF och OPF-KL görs beräkning via kommunens pensionsförvaltare.

Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

Aktualiseringsgraden uppgår till 96 procent, vilket är en mycket bra nivå. Aktualiseringsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftsredovisningen framgår budgetavvikelsen är negativ och uppgår till -9 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens överskott utgörs till största del av kommungemensamma kostnader.

	2020	2021	2022	aug-23	Prognos
Kommunfullmäktige	1	0	-1	0	0,0
Kommunstyrelsen	47	29	24	9	4,7
Omsorgsstyrelsen	6	9	-14	-10	-12,5
Bildningsstyrelsen	-1	2	-4	-5	-7,0
Miljö- och byggnadsnämnd	3	2	2	-3	-0,3
S:a budgetavvikelse	54	42	8	-9	-15

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1% inklusive PO samtlig personal i kommunen	12
Bruttokostnadsförändring med 1%	19
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	53
Förändring av befolkningen med 50 pers.	3
Generella statsbidrag med 1%	4
Förändring av skatteintäkter 1%	12

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 19 mkr. En löneförändring med en procent inklusive personalomkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 12 mkr. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi.

Balanskravsresultat

<i>tkr</i>	Prognos 2023	aug-23	2022	2021	2020
Årets resultat enl resultaträkningen	34 400	59 979	70 609	113 358	88 226
Samtliga realisationsvinster	-4 037	-4 037	-3 227	-4 486	-2 975
Årets resultat efter balansjusteringar	30 363	55 942	67 382	108 872	85 251
-Reservering av medel till resultatutjämningsfond	0	0	-30 000	0	0
-Användning av medel från resultatutjämningsfond	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	30 363	55 942	37 382	108 872	85 251

Kommunallagen ställer krav på att kommunen ska ha en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska vara minst lika stora eller större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ett år är negativt är kommunen skyldig att återställa underskottet inom de tre påföljande åren. Det justerade resultatet för augusti 2023 är + 55,9 miljoner kronor och därmed är årets balanskrav uppfyllt. Även prognosen visar att Avesta kommun kommer att uppfylla balanskravet för helåret.

Enligt regler för balanskravet finns möjlighet att sätta av medel de år som resultatet enligt balanskravet överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. För Avesta innebär det att resultatet ska överstiga 32–33 miljoner kronor. Medlen som överstiger 2 procent ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. I samband med årsbokslutet 2022 så avsattes 30 miljoner kronor av resultatet till resultatutjämningsreserven. Den uppgår i år till 70 miljoner

kronor, vilket är den maximala nivå som Kommunfullmäktige beslutat.

Väsentliga personalförhållanden

Lönebildning

Löneöversynen för år 2023 avslutades innan sommaren, förhandlingarna med samtliga fackförbund var klar i utsatt tid och alla löner inom områdena med färdiga avtal betalades ut i april. Kommunals centrala förhandling var klar senare och lönerna inom detta område betalades ut i juni med retroaktivitet från april.

Kommunens arbete med lönebildning, från strategisk nivå med framtagande av löneårshjul, stöd för analysarbete med mera, till operativ nivå i form av exempelvis löneutbildning för chefer och översyn av medarbetar/ lönesamtalsmaterial har utvecklats och tydliggjorts. Effekter av ökade kunskaper och tydligt arbete med individuella och differentierade löner enligt avtalets intentioner syns genom analyser i lönekartläggningen där det blir färre och färre osakliga skillnader. Begreppet Rätt lön kommer att fortsätta förankras hos chefer, fackliga samt medarbetare.

Kompetensförsörjning

Arbetet med employer branding och arbetsgivarerbjudande har lett till att resultatet har kunnat presenterats och implementering pågår. Ledorden Vi är omtänksamma, Vi är hjälpsamma och Vi visar respekt tillsammans med Vi är Avesta har arbetats fram. Employer branding innebär att vi arbetar strategiskt med att förstärka, förändra, förenkla eller förbättra den befintliga uppfattningen som finns om kommunen som arbetsgivare. Det övergripande målet med employer branding är att lyckas attrahera och behålla rätt kompetens i verksamheten. Uppfattningen om en arbetsgivares employer brand är avgörande för den framtida kompetensförsörjningen, men att arbeta med detta kräver ett strukturerat och långsiktigt arbetssätt. Några anledningar till att arbeta strategiskt med employer brand är att:

- Få fler och bättre kandidater snabbare, öka möjligheterna till att få rätt kandidater i takt med att vi blir tydligare med vilka vi är som arbetsgivare, vad vi erbjuder och vilka målgrupper vi söker. Med detta följer också lägre rekryteringskostnader.
- Öka motivationen, när medarbetare upplever att vårt erbjudande är attraktivt och att medarbetarupplevelsen är viktig ökar medarbetarnas motivation till att vilja bidra.
- Minska tappet av nyckelpersoner och talanger, genom att skapa rätt förväntningar och att infria dessa skapas rätt förutsättningar för att både behålla och utveckla organisationens medarbetare.
- Ett starkt och attraktivt employer brand kan bidra till att medarbetarna blir ambassadörer för arbetsgivaren – de börjar helt enkelt rekommendera andra att också börja arbeta hos oss.
- Öka lönsamheten, engagerade medarbetare genererar ett större bidrag till verksamheten. Engagerade medarbetare presterar även mer och bättre än de medarbetare som är missnöjda.

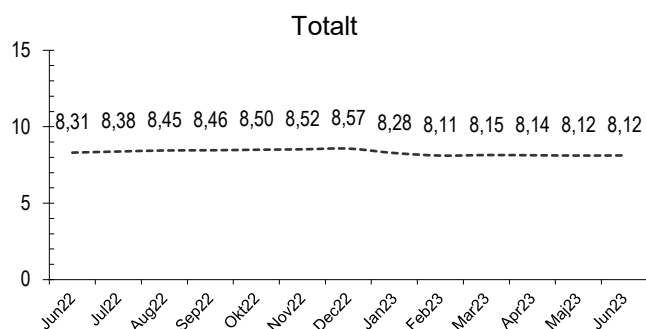
Kompetensförsörjningsplanen är under revidering och kommer att ändra riktning från rekryteringsutmaningen till kompetensutmaningen och fokusområdena kommer att breddas. De tre huvudområdena är Attraktiv arbetsgivare, Nya lösningar och Hållbart arbetsliv. Ett exempel på nya lösningar och innovation är testet att införa ett första urvalsteg med en robot för att effektivisera och höja kvalitén vid rekryteringar.

Arbetsmiljö

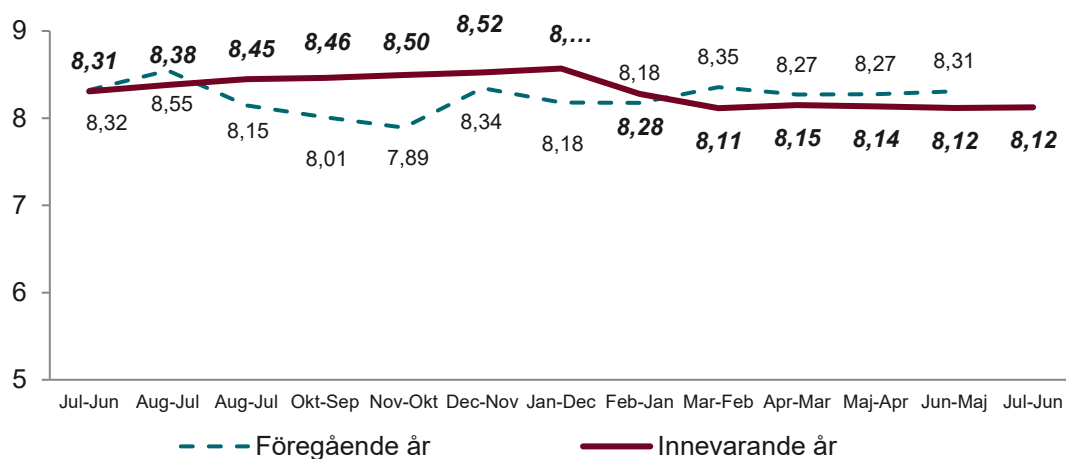
Sjukfrånvaron har under den senaste tolv månadersperioden minskat något och låg som högst inför årsskiftet på 8,57 %, för att därefter dippa i februari och har sedan fortsatt att hålla sig på nivån strax över 8%.

Vid jämförelse mellan 12 månadsperioden juli 2022 till och med juni månad 2023, så är kommunens totala sjukfrånvaro något lägre nu i slutet av perioden.

Sjukfrånvaro i % jun 22-jul 23

Sjukfrånvaro i % per 12-månadersperiod

Arbetet med friskfaktorer, som syftar till att främja en god arbetsmiljö och minska sjukfrånvaron, fortsätter och samtidigt påbörjas nu ett arbetssätt med att kunna hitta tidiga insatser för medarbetare och arbetsgrupper som är i risk för sjukskrivning med syfte att minska andelen som blir sjukskrivna.

Det är av stor vikt att arbeta aktivt, systematiskt och långsiktigt med friskfaktorer och analysera riskgrupper utifrån varje verksamhet, vilket ska bidra till en god arbetsmiljö, låga sjuktal och en utveckling av verksamheterna. Friskfaktorer ska genomsyra kommunens övergripande arbetsmiljömål, styrdokument och verktyg för uppföljning/medarbetarenkät och pulsmätningar.

Verksamheterna har fått genomgång av vår nya arbetsmiljöpolicy samt av nya riktlinjer för systematiskt arbetsmiljöarbete och rutin för årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete. Delegationsordningarna setts över och justeras för att bli tydligare. Effekter av detta arbete kan ses i den årliga uppföljningen av Systematiskt arbete där den senaste sammanställningen visar på ett aktivt arbetsmiljöarbete där antalet utvecklingsområden har minskat.

Utveckling och förtydligande av processer kring arbetsmiljö- och verksamhetsutvecklingsfrågor samt utbildningar underlättar och innebär ökade förutsättningar för våra chefer att utöva ett gott ledarskap. Alla chefer, biträdande chefer och arbetsledare bjuds in till regelbundna ledarforum där ledarskapet sätts i fokus för att lyfta och skapa kraft.

Atergång till det nya normala efter pandemin

Guide för arbete på distans/flexibel arbetsplats har implementerats och medarbetare i kommunen kan viss del av arbetstiden arbeta från annan plats än ordinarie, förutsatt att arbetsuppgifter och arbetsmiljö så tillåter. Att kunna erbjuda medarbetare arbete på flexibel arbetsplats viss tid är en viktig del i kommunens förmåga att attrahera nya medarbetare men också kunna behålla medarbetare över tid. Det är en stor konkurrensfördel för kommunen då personer som annars inte söker arbete hos oss på grund av pendlingsavstånd eller andra privata förhållanden kan omvärdera detta när del av arbetstid kan utföras i bostaden. En digital utbildning i att leda på distans kan alla chefer och arbetsledare ta del av för att säkra arbetsmiljön för de som delvis arbetar hemifrån samt öka sina kunskaper i att leda med delvis andra förutsättningar än tidigare.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

Perioden 202301-202308

Resultaträkning i tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		202308	202208	Budget	202308	Avvikelse	202208
Verksamhetens intäkter	3			179 194	214 681	35 486	211 828
Verksamhetens kostnader	4	-904 202	-851 128	-1 171 616	-1 211 165	-39 548	-1 147 833
Avskrivningar	5	-73 460	-70 548	-35 301	-28 330	6 972	-27 069
Jämförelsestörande poster	11		0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader		-977 662	-921 676	-1 027 723	-1 024 813	2 910	-963 074
Skatteintäkter	6	791 882	768 193	776 630	791 882	15 252	768 193
Generella statsbidrag och utjäm	7	294 467	287 335	287 243	294 467	7 224	287 335
Verksamhetens resultat		108 687	133 852	36 150	61 536	25 386	92 454
Finansiella intäkter	8	3 023	1 389	23 667	34 952	11 286	16 565
Finansiella kostnader	9	-28 419	-16 405	-31 591	-36 509	-4 918	-15 122
Resultat efter finansiella poster		83 291	118 836	28 225	59 979	31 754	93 897
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		83 291	118 836	28 225	59 979	31 754	93 897
Synnerliga skäl		254	0	0	0	0	0
Realisationsvinst		-4 037	-2 279	0	-4 037	-4 037	-2 279
RESULTAT ENL BALANSKRAVET		79 508	116 557	28 225	55 942	27 717	91 617

Årsprognos

Resultaträkning i tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		2023	2022	Budget	2023	Avvikelse	2022
Verksamhetens intäkter				278 534	278 534	0	344 527
Verksamhetens kostnader		-1 420 637	-1 380 789	-1 809 505	-1 810 605	-1 100	-1 806 589
Avskrivningar		-117 244	-102 757	-52 952	-48 952	4 000	-40 877
Jämförelsestörande poster			0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader		-1 537 881	-1 483 546	-1 583 923	-1 581 023	2 900	-1 502 939
Skatteintäkter		1 196 445	1 148 584	1 164 945	1 196 445	31 500	1 150 726
Generella statsbidrag och utjämning		430 864	425 847	430 864	430 864	0	421 749
Verksamhetens resultat		89 428	90 885	11 886	46 286	34 400	69 536
Finansiella intäkter		770	35	35 500	35 500	0	25 624
Finansiella kostnader		-50 785	-24 040	-47 386	-47 386	0	-24 551
Resultat efter finansiella poster		39 414	66 880	0	34 400	34 400	70 609
Extraordinära intäkter			0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader			0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		39 414	66 880	0	34 400	34 400	70 609
Synnerliga skäl		254	0	0	0	0	0
Realisationsvinst		-4 037	-2 279	0	-4 037	-4 037	-3 227
RESULTAT ENL BALANSKRAVET		35 631	64 601	0	30 363	30 363	67 382

Balansräkning

tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		202308	202212	202308	202212
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 059 831	2 038 120	514 641	527 882
- Pågående investeringar	11	185 330	231 146	57 236	46 021
- Maskiner o inventarier	12	333 195	294 599	109 501	115 817
Finansiella anläggningstillgångar	13	82 385	20 334	1 806 143	1 783 941
Summa anläggningstillgångar		2 660 742	2 584 200	2 487 522	2 473 660
Bidrag till infrastruktur	14	30 697	28 405	30 697	28 405
Omsättningstillgångar					
Förråd		302	302	152	152
Fordringar	15	206 206	190 529	143 960	179 217
Kassa och bank	16	328 155	220 335	251 602	208 334
Summa omsättningstillgångar		534 663	411 166	395 714	387 704
SUMMA TILLGÅNGAR		3 226 102	3 023 771	2 913 933	2 889 769
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital		894 858	819 213	805 060	734 452
Varav resultatutjämningsreserv		70 000	40 000	70 000	40 000
Årets resultat		83 290	84 492	59 979	70 609
Summa eget kapital	17	978 148	903 705	865 040	805 060
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktels	18	186 206	165 644	164 476	145 489
Övriga avsättningar	19	31 871	42 531	31 871	41 377
Summa avsättningar		218 077	208 175	196 347	186 866
Skulder					
Långfristiga skulder	20	1 575 117	1 495 840	1 514 679	1 495 463
Kortfristiga skulder	21	454 759	416 051	337 867	402 380
Summa skulder		2 029 877	1 911 891	1 852 546	1 897 843
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 226 102	3 023 771	2 913 933	2 889 769
Ansvars- och borgensförbindelser	22	2 228	2 228	2 228	2 228
Ansvarsförbindelse pensioner	23	518 921	500 142	518 921	500 142

Kassaflödesanalys

tkr	Not	Kommunen	
		202308	202212
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		59 979	70 609
Justering för avskrivningar		28 330	40 877
Justering för realisationsvinst		-4 037	-3 227
Justering för gjorda avsättningar			
- pensioner		18 987	16 389
- övriga avsättningar		-9 505	-19 611
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	25	248	309
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		94 002	105 347
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		35 257	-60 533
Ökning(-)/minskning(+) förråd		0	36
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-64 513	68 535
Kassaflöde från den löpande verksamheten		64 747	113 384
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Inköp av materiella tillgångar		-20 140	-86 837
Inköp av finansiella tillgångar		-2 202	-304
Avyttrade materiella tillgångar		4 188	3 267
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-18 154	-83 874
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Utlåning			
Utlåning/ökning långfristiga fordringar		-20 000	-80 000
Upplåning			
Långfristig upplåning		20 003	84 450
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		3	4 450
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR			
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-3 328	-5 350
Årets kassaflöde			
		43 267	28 610
Ingående värde likvida medel		208 334	179 725
Utgående värde likvida medel		251 602	208 334

Nothänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De grundläggande redovisningsprinciper som beaktats i redovisningen för att ge en så rättvisande bild som möjligt är;

- Fortlevnadsprincipen – kommunen ska förutsättas fortsätta sin verksamhet.
- Konsekvensprincipen – samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
- Försiktighetsprincipen – värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
- Periodiseringsprincipen – intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkt för betalningen.
- Principen om post för postvärdering – de olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av ska värderas var för sig.
- Kvittningsförbud – tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
- Kontinuitetsprincipen – den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.
- Kongruensprincipen – förändringar i eget kapital ska redovisas i resultaträkningen.

Intäkter, RKR R2

I delårsbokslutet tillämpas RKR:s rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i delårsbokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräkningen för 2022 och 8/12 för den preliminär slutavräkningen för år 2023.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det aktuella bidragets villkor och restriktioner.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som erhållits från och med 2013 har redovisats bland långfristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod.

Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningsavgifter sker från 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt kontantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i samband med årsskiftet.

Kostnadsräntor

Kostnadsräntor hänförliga till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning

Som investering har redovisats inventarier med belopp som överstiger ett prisbasbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar, RKR R4

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningskostnaden.

Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller innehav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKR:s Redovisning av kommunal mark-exploatering. Tomtmark för småhus som iordningsställt i avsikt att försäljas har redovisats som anläggningstillgång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt.

Avskrivningar

Avskrivningar har beräknats planerligt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kommunens bedömning om tillgångens ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25,

30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar

Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme- och elledningar, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Exploatering

Exploateringen redovisas bland anläggningstillgångar, marken som mark, byggnader och tekniska anläggningar och investeringar redovisas på pågående investeringar.

Lånekostnader

Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkommit.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och kravverksamhet.

Leasingavtal, RKR R5

I kommunen finns både finansiella och operationella leasingavtal. Den finansiella leasingen syns i balansräkningen och i not, och den operationella endast som not. Lokalhyror anses som operationella, eftersom kommunen inte har

någon tanke på att köpa ut fastigheterna. Översyn utav kommunens leasing har påbörjats med hjälp utav Leaseright AB, beräknas vara klar till årsredovisning 2023.

Avsättningar, RKR R9

Avsättning för omstruktureringsutgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som avsättning som de som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad overtid

Semesterlöneskuld och okompenserad overtid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16

Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas in i de sammanställda räkenskaperna.

Förvärvsmetoden innebär att förvärvat eget kapital i ett företag elimineras. I de sammanställda räkenskapernas egna kapital ingår härmed förutom kommunens eget kapital endast den del av dotterföretagens eget kapital som intjänats efter förvärvet. Eftersom de sammanställda räkenskaperna endast ska redovisa koncernens relationer med omvärlden har interna mellanhavanden inom koncernen eliminerats. I delårsrapporten görs en enklare konsolidering i vilken endast aktiekapital och delar i internbanken elimineras.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförs till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalkostnader** i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 45,53 % av lönekostnaden;

- **kapitalkostnader** i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,9 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- **kost:** debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- **städ:** debitering sker av kommunens städ-enhet till självkostnad
- **intern postdistribution:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **egen personal teknisk service:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **hyreskostnader:** internhyran satts till tekniskservice självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- **central bilpool:** debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomin för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning

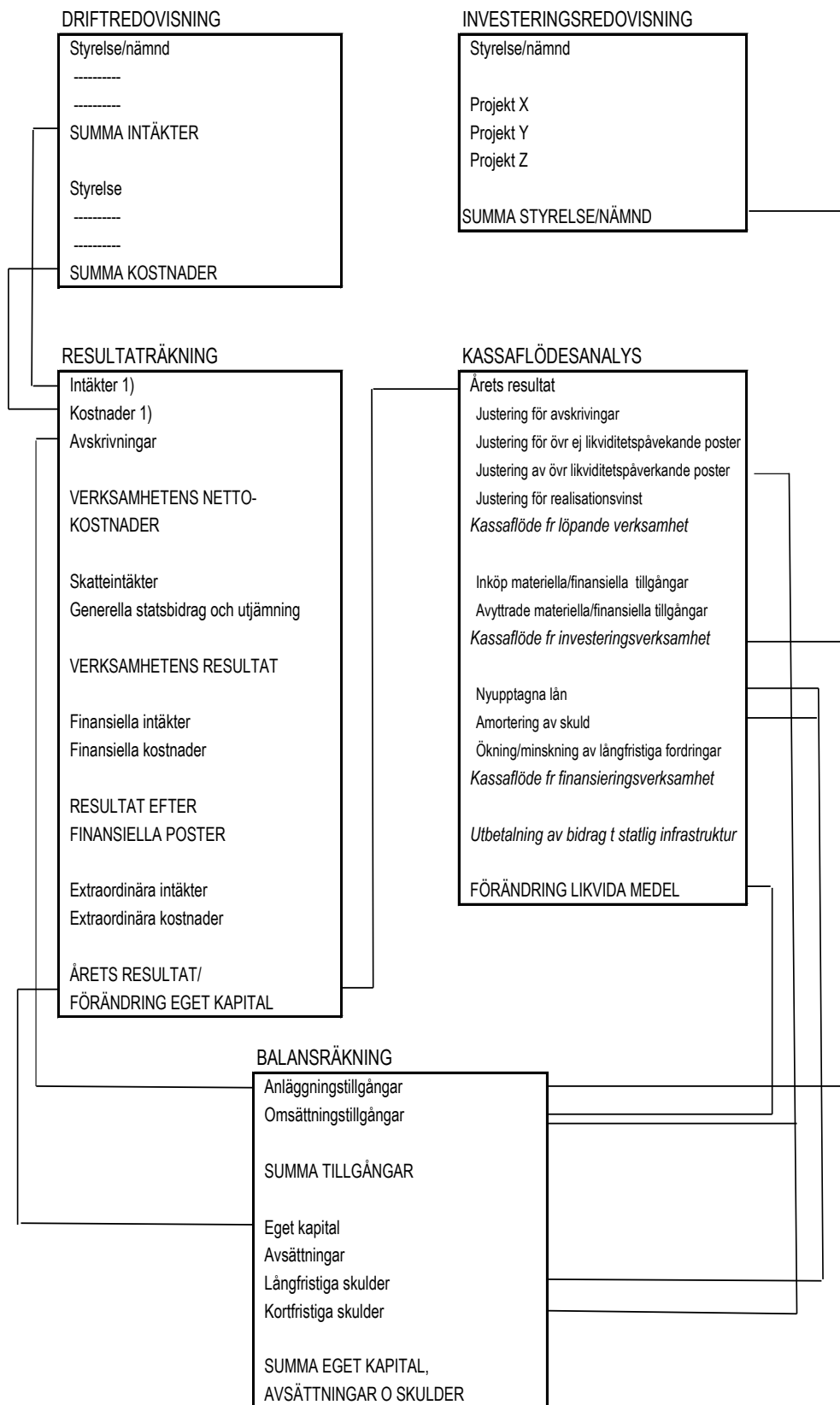
Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen - den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Redovisningen avseende uppskattningar och bedömningar har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De uppskattningar och bedömningar som redovisas bland avsättningar i kommunens balansräkning består av följande poster;

- Infrastrukturbidrag; Cirkulationsplats Lerbäcken. Värdet i balansräkningen baserar sig på avtal mellan kommunen och Trafikverket.
- Deponi; Avser sluttäckning av nedlagd avfallsanläggning, Karlslund. Avsättningen baserar sig på beräkningar av kommunens dotterbolag, Avesta Vatten och Avfall AB, för sluttäckning.
- Pensioner; Under avsättningar redovisas avsättningar till pensioner för arbetstagare och förtroendevalda med intjänande efter 1998.
- Exploateringsstillgångar redovisas bland anläggningstillgångar.
- Kommunen har inte haft några jämförelsestörande intäkter eller kostnader under åren 2023 eller 2022.

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202208
Not 3 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	14 524	14 140
Taxor och avgifter	39 115	35 960
Hyror och arrenden	21 677	21 079
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	85 858	92 368
EU-bidrag	206	0
Övriga bidrag	8 134	10 084
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	32 372	27 497
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	4 037	2 279
Övriga verksamhetsintäkter	8 116	7 909
Eget arbete investeringar	642	512
Totalt not 3 verksamhetens intäkter	214 681	211 828
Not 4 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	733 176	691 417
Pensionskostnader	80 185	65 603
Lämnade bidrag	61 219	61 987
Köp av verksamhet	77 174	79 261
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	130 611	127 673
Inköp av material och varor	35 812	35 498
Inköp av tjänster	53 892	49 118
Övriga verksamhetskostnader 3	39 096	37 276
Totalt not 4 verksamhetens kostnader	1 211 165	1 147 833
Säsongsvariationer		
Vinterväghållningen belastar kostnadssidan under årets första fem månader och årets två sista		
Not 5 Av och nedskrivningar		
Avskrivning byggnader och anläggningar	13 647	13 478
Avskrivning maskiner och inventarier	14 683	13 591
Totalt not 5 av- och nedskrivningar	28 330	27 069
Not 6 Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	778 737	744 033
Prel. slutskatteavräkning år 2021	0	8 293
Prel. Slutskatteavräkning år 2022	4 861	15 867
Prel. Slutskatteavräkning år 2023	8 284	0
Totalt not 6 skatteintäkter	791 882	768 193

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202208
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	202 982	183 328
Regleringsbidrag/avgift	35 686	42 179
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	30 419	25 915
Bidrag/avgift LSS-utjämning	-12 494	-11 680
Kommunal fastighetsavgift	37 570	37 092
Övriga generella bidrag från staten	304	10 500
Totalt not 7 generella statsbidrag och utjämning	294 467	287 335
Not 8 Finansiella intäkter		
Utdelningar från koncernföretag	20 114	12 407
Utdelningar på aktier och andelar	10 000	572
Ränteintäkter	1 806	0
Övriga finansiella intäkter	3 032	3 586
Totalt not 8 finansiella intäkter	34 952	16 565
Not 9 Finansiella kostnader		
Räntekostnader på lån	21 637	12 747
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	14 435	1 939
Övriga finansiella kostnader	437	436
Totalt not 9 finansiella kostnader	36 509	15 122

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202212
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	814 380	790 217
Inköp	558	23 439
Försäljningar	-152	-39
Överföringar från annan anläggningsgrupp	0	763
Utgående anskaffningsvärde	814 786	814 380
Ingående ackumulerade avskrivningar	-286 498	-266 241
Årets avskrivningar	-13 647	-20 257
Utgående ack avskrivningar	-300 145	-286 498
Totalt Redovisat värde not 10	514 641	527 882
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	30 år	30 år
Not 11 Pågående investeringar		
Ingående anskaffningsvärde	46 021	15 748
Aktiverade pågående investeringar	-541	-6 352
Årets pågående investeringar	11 756	36 625
Redovisat värde	57 236	46 021
Totalt redovisat värde not 11	57 236	46 021
Not 12 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	433 318	417 924
Inköp	8 367	29 376
Överföringar från annan anläggningsgrupp	0	2 946
Utrangering	0	-16 929
Utgående anskaffningsvärde	441 685	433 318
Ingående ackumulerade avskrivningar	-317 501	-313 810
Utrangering	0	16 929
Årets avskrivningar	-14 683	-20 620
Utgående ack avskrivningar	-332 184	-317 501
Totalt Redovisat värde not 12	109 501	115 817
<i>Därav finansiell leasing</i>	7 882	7 305
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	8 år	9 år
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar		
<i>Aktier och andelar kommunkoncernföretag</i>		
Kommunaktiebolaget	1	1
Gamla Byn AB	295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237

Inera (SKR)	43	43
Summa Aktier och andelar kommunkoncernföretag	298 317	298 317
Långfristiga placeringar		
Mellanskog ekonomisk förening	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	21 556	19 354
Summa långfristiga placeringar	21 576	19 373
Långfristig utlåning		
Internbanken koncernkonto		
Avesta VA och Avfall AB	302 250	302 250
Gamla Byn AB	1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB	137 000	117 000
Summa Internbanken	1 486 250	1 466 250
Totalt not 13 finansiella anläggningstillgångar	1 806 143	1 783 941

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202212
Not 14 Bidrag till infrastruktur		
Ingående balans	38 839	33 489
Förfart Fors		
Ingående balans Förfart Fors	11 489	11 489
Ingående balans ack upplösning	-8 063	-7 603
Årets ack upplösning	-306	-460
Summa Förfart Fors	3 120	3 427
Lerbäcken Riksväg 68		
Ingående balans Riksväg 68	27 350	22 000
Årets bidrag till statlig infrastruktur	3 328	5 350
Ingående balans ack upplösning	-2 372	-1 420
Årets ack upplösning	-729	-952
Summa Riksväg 68	27 577	24 978
Ack upplösning av bidrag Tid för upplösning är 25 år.		
Totalt not 14 bidrag till infrastruktur	30 697	28 405
Not 15 Fordringar		
Kundfordringar	6 779	21 133
Övriga kortfristiga fordringar	13 875	15 935
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	49 124	47 450
kommunalskattefordringar	4 109	13 271
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	70 072	81 428
Totalt not 15 fordringar	143 960	179 217
Not16 Kassa och bank		
Kassa	102	117
Bank och plusgiro	251 500	208 217
Totalt not 16	251 602	208 334

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202212
Not 17 Ingående eget kapital		
Ingående eget kapital	805 060	734 452
Varav justering av eget kapital		
Social investeringsfond	-10 000	
Resultatutjämningsreserv	-70 000	-40 000
Årets förändring obeskattade reserver		
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver		
Årets resultat	59 979	70 609
Totalt not 17 eget kapital	865 040	805 060
Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	118 635	117 275
Nyintjänad pension	26 872	1 360
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	145 507	118 635
Ingående avsättning till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	26 854	11 825
Nyintjänad pension	-7 885	15 029
Summa avsatt till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	18 969	26 854
Totalt not 18	164 476	145 489
Not 19 Andra avsättningar		
Avsättning deponi		
Redovisat värde vid årets början	40 742	42 944
lanspråktaga avsättningar	-9 397	-2 202
Utgående avsättning	31 345	40 742
Avsättning asfaltering		
Redovisat värde vid årets början	635	502
Nya avsättningar	-108	133
Utgående avsättning	527	635
Totalt not 19	31 871	41 377

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202212
Not 20 Långfristiga skulder		
Finansiell leasing	3 881	-3 877
Internbankens upplåning		
Avesta kommun	3 750	3 750
Gamla Byn AB	1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB	137 000	117 000
Avesta Vatten och Avfall AB	302 250	302 250
Summa internbankens upplåning	1 490 000	1 470 000
Investeringsbidrag		
Investeringsbidrag	26 264	26 264
Ej aktiverade investeringsbidrag	573	573
Ack upplösning investeringsbidrag	-6 039	-5 252
Summa investeringsbidrag	20 798	21 585
Totalt not 20 Långfristiga skulder	1 514 679	1 495 463
Uppgifter om upplåning		
Genomsnittlig ränta %	2,55	1,69
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	3,97	2,27
Genomsnittlig kapitalbindningstid år	1,85	1,75
Kapitalförfall andel av lån %		
0–1 år	37	46
1–3 år	34	27
3–5 år	30	20
5–10 år	0	7
Över 10 år	0	0
Genomsnittlig räntebindningstid år		
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	3,21	3,24
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	0,17	0
Marknadsvärde säkringsinstrument		
Säkrad låneskuld	1 050 000	1 100 000
Marknadsvärde derivat	69 000	-68 000

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202308	202212
Not 21 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	17 021	46 775
Moms och punktskatter	1 659	1 820
Personalens skatter, avgifter och avdrag	42 738	39 042
Semester- och övertidsskuld	43 345	70 066
Retroaktiva löner och OB-ersättning	16 202	15 033
Kortfristiga skulder till banker	101 569	120 132
Övriga kortfristiga skulder	797	356
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	114 537	109 156
Totalt not 21	337 867	402 380
Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Kommunalt borgens- och förlustansvar egnahem o småhus	8	8
Kommunala bolag	1 721	1 721
Övriga ansvarsförbindelser	499	499
Total not 22 panter och därmed jämförliga säkerheter	2 228	2 228
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		
Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inklusive löneskatt	500 142	518 189
Ränte- och basbeloppsuppräknig	32 156	0
Årets utbetalningar	-18 896	-18 047
Övrig post	1 739	0
Nyintjänad pension	113	0
Förändring av löneskatt	3 666	0
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	518 920	500 142

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunen	
	202308	202212
Benämning		
Not 23, forts.		
Specifikation av ansvarsförbindelse för pensioner		
Intjänad pensionsrätt	417 608	402 496
Löneskatt	101 312	97 646
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	518 920	500 142
Ansvarsförbindelse förtroendevalda, förpliktelse	0	0
Total not 23 ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	518 920	500 142
Övriga upplysningar om pensioner		
Aktualiseringsgrad	96 %	96 %
Under 2021 bytte kommunen pensionsadministratör till Skandia, därför har ingen utförlig beräkning av ansvarsförbindelsen för år 2022 erhållits		
Not 24 Leasing		
Finansiella leasingavtal		
Maskiner och inventarier		
Totala minimileaseavgifter		
Nuvärde minimileaseavgifter	8 197	7 201
- därav förfall inom 1 år	4 316	3 324
- därav förfall inom 1–5 år	3 881	3 877
-därav förfall senare än 5 år	0	0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år		
Minimileaseavgifter	2 988 792	2 443 813
- med förfall inom 1 år	2 826 899	161 576
- med förfall inom 1–5 år	161 893	2 282 237
-med förfall senare än 5 år	0	0

NOTHÄNVISNINGAR		Kommunen	
		202308	202212
Benämning			
Not 25 Ej likviditetspåverkande poster			
Årets upplösning av bidrag till statlig infrastruktur		1 036	1 411
Årets upplösning av investeringsbidrag		-787	-1 140
Omföring från pågående investering till drift		0	38
Totalt not 25		248	309
Not 26 Upplysning om upprättade särredovisningar			
Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen.			
Redovisningen avser	Lagstiftning		
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster		
Not 27 Kostnader för revision			
Kostnader för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde		250	240
Förtroendevalda revisorer		89	74
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)			
Totalkostnad för räkenskapsrevision		339	314
Kostnad övrig revision			
Sakkunnigt biträde		159	569
Förtroendevalda revisorer		322	264
Lekmannarevision			
Totalkostnad för övrig revision		481	833
Total not 27 revision		820	1 147

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad

visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital

visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper.

Ansvarsförbindelse

är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar

är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning

är de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat

Ett derivat eller derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning

visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital

är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna

kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader

är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader

avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar m m.

Investeringsredovisning

visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster

är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder

är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet

visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassaliquiditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt

är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad

är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Omsättningstillgångar

är tillgångar som förväntas innehas under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering

innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor

3 mån Stibor är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap

En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

tkr

Belopp i tusentals kronor.

mkr

Belopp i miljontals kronor.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning

tkr	Intäkter		Utfall		Budget	Utfall	Budget- avvi- kelse	Utfall	Prognos helår
	2023	2022	2023	2022					
Kommunfullmäktige	2	666	3 612	2 630	3 813	3 610	204	1 964	0
Kommunstyrelsen	87 189	86 035	202 737	188 337	124 235	115 548	8 686	102 302	4 700
Omsorgsstyrelsen	78 537	81 507	509 075	487 093	420 849	430 538	-9 688	405 586	-12 500
Bildningsstyrelsen	99 954	102 410	561 603	520 342	456 344	461 649	-5 305	417 932	-7 000
V-D miljö och bygg	51 269	50 812	61 555	56 181	7 772	10 286	-2 514	5 369	-300
Summa styrelser	316 952	321 429	1 338 582	1 254 583	1 013 013	1 021 630	-8 617	933 153	-15 100
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen									
Totalt	-102 271	-109 601	-127 418	-106 750	-20 591	-25 146	4 555	2 851	18 000
Intern ränta	0	0	-7 060	-5 142	-7 799	-7 060	-739	-5 142	-500
Avskrivning			-28 330	-27 069	-31 271	-28 330	-2 942	-27 069	2 500
Personalförsäkring pension	0	0	-72 128	-38 688	-66 166	-72 128	5 962	-38 688	4 000
Pensionskostna- der/lönepott			80 437	65 920	84 970	80 437	4 533	65 920	2 200
Bokslutsjusteringar	0	0	464	-5 894	0	464	-464	-5 894	0
Finansiella poster	608	-30	1 775	545	-325	1 167	-1 492	575	9 800
Interna poster för- valtning	-102 879	-109 571	-102 575	-96 422	0	304	-304	13 149	0
Verksamhetens in- täkter och kostnader enligt resultaträk- ningen	214 681	211 828	1 211 165	1 147 833	992 422	996 484	-4 062	936 004	2 900

Kommunstyrelsen

Avvikelse augusti: 9 mkr

Kommunkansliets resultat är + 2,8 mkr. Överskottet beror på ett antal vakanser samt att intäkter för IT-verksamheten är högre än planerat.

Teknisk service resultat är -3,7 mkr. Det finns viss eftersläpning i intäkter samt säsongsvariationer i verksamheten på grund av snöröjning under del av året.

Tillväxt har ett resultat på +0,2 mkr. Det finns ouppklarade fördelningar mellan teknisk service och tillväxt efter bildandet av ny enhet.

Kommunstyrelsens kommunövergripande verksamhet visar +9,3 mkr. Momsersättning, ännu ej nyttjade utvecklingsmedel är de poster som utgör merparten av överskottet.

Årsprognos: 4,7 mkr

Alla fyra resultatenheter prognostiserar överskott för helåret. Svårigheterna att

rekrytera personal kommer att vara en starkt bidragande orsak till överskottet tillsammans med momsersättning och den buffert som finns budgeterad inom teknisk service.

Omsorgsstyrelsen

Avvikelse augusti: -9,7 mkr

Förvaltningens buffert för perioden är 6,6 mkr.

Socialtjänstens resultat är -6,2 mkr. Vuxenheten redovisar underskott med -0,5 mkr. Enheten för barn- och familj redovisar underskott med -4,7 mkr. LSS och socialpsykiatri; boenden och personlig assistans har underskott med -3,5 mkr.

Vård och omsorgs resultat är -10,1 mkr. Hemtjänstens resultat är -8,3 mkr. Resultatet för äldreboende är -7,3 mkr. Sjuksköterskeenhets resultat är -2,2 mkr.

Åtgärder vid avvikelser:

Årsprognos: -12,5 mkr

Omsorgsstyrelsens ekonomi är svår att förutsäga då många omvärldsfaktorer påverkar som ex. ökat behov av försörjningsstöd, barn och vuxna i behov av insatser utanför det egna hemmet. Den ökande andel äldre personer i befolkningen utgör en stor utmaning för kommunen. Under 2023 har hemtjänstens insatser ökat med 8 %. Ytterligare påverkan är kostnadsökningarna till följd av den ekonomiska krisen ex. hyror, el samt höjningar av riksnormen för försörjningsstöd och ersättningar till familjehem, kontaktpersoner och HVB-hem. Kompetensförsörjningen och bristen på vård och omsorgspersonal med inhyrda sjuksköterskor samt höga sjuktal är ytterligare en faktor. Försäkringskassan utreder också förnärvarande ett återkrav mot kommunen av personlig assistans under åren 2019–2022 vilket kommer att påverka resultatet i väsentlig del.

Åtgärd	Start, år & kvartal	Klar, år & kvartal	Effekt 2023, MKR	Full effekt, MKR
Erbjuda missbruksvård på Malmgården och i öppenvård, klara ökat behov inom ram	Pågående	Löpande	-	-
Omstrukturering av LSS verksamhet, erbjuda vård i hemkommunen, klara ökat behov inom ram	Pågående	2023	-	-
Vården och omsorgen i utveckling.	Pågående	Delvis paus	-	-
Utveckla arbetsmarknadsinsatser "nya AME" i Arbete och sysselsättningsenheten och med VISAN	Pågående	Löpande	-	-
Utveckla samverkan mellan terapiorganisation, anhörigstöd med mera	Pågående	2023	-	-
Utveckla samverkan i länet kring boende och familjehem.	Pågående	-	-	-
Fortsätta utveckla digitala hjälpmedel för stöd till personal och brukare	Pågående	-	-	-
Pausa minskning av andel timanställda och ökning av tillsvidareanställda	mars		0,7	0,7
Överanställd personal flyttas tillfälligt till poolen för att minska resurstid i vård och omsorg	mars		1,0	1,0
Vakanshålla tjänster; äldrekonulent, bemanningscontroller, demenssjuksköterska	dec-22		1,8	1,8
Ej bemanna vakanta tjänster med konsulter (undantaget sjuksköterskor)	dec-22		4,2	4,2
Vakanshålla 2,0 fältassistent. Ska utredas 2023.	april		0,9	0,9
Beslutad av KF i program för äldre utbildning till usk och ssk	januari		1,0	1,0

Vakanshålla 0,5 tjänst boendestödjare	januari		0,3	0,3
80-90-100 utreds av kommunkansliet	vår		-	-
Minskat föreningsbidrag 2023	maj		-	-
Mjukt anställningsstopp, restriktivitet för resor, konferenser, utbildningar,	januari		-	-
Utreda digitala inköp av livsmedel för brukare med hemtjänst	2023		-	-
Utreda ny hemtjänsttaxa för att möjliggöra att städning i hemmet kan utföras av företag	2023/2024		-	-

Kommentar:

Åtgärder berör insatser för att minska långvarigt biståndsmottagande och minska externa placeringar för barn och vuxna. Arbetet med att minska andelen timanställda inom vård och omsorg är pausat med anledning av budgetanpassningar. För närvarande

vakanshålls 21 tjänster i förvaltningen. För en framtida hållbar omsorg utreds flera spår för ett effektivare resursanvändning ex. digitala inköp i hemtjänsten och ny differentierad hemtjänsttaxa.

Bildningsstyrelsen

Avvikelse per augusti: -5,3

Bildning övergripande har ett resultat på +1,7 miljoner. Förskolan redovisar ett underskott på 0,6 miljoner. Utbildning har ett resultat på -7,7 miljoner medan fritid kultur måltider redovisar ett överskott på 1,4 miljoner.

Årsprognos: -7,0 mkr

Att i dagsläget försöka prognostisera årets resultat är svårt då det finns en del osäkerhetsfaktorer. Det är svårt att idag avgöra hur mycket inflationen kommer att påverka oss, då framför allt när det gäller elpriser och livsmedelspriser. Vissa budgetanpassningar är planerade för att försöka få en budget i balans, samt att det kommer att krävas att nya tas fram.

Det är också svårt att vidta åtgärder när Skolverket kommer med besked om

förändringar i statsbidrag under pågående verksamhetsår.

Västmanland Dala miljö- och byggnadsnämnd

Avvikelse per augusti: -2,5 mkr

Nämnden redovisar vid augusti månads utgång ett underskott med 2,5 mkr, den stora avvikelsen beror på kostnader för översiktsplanen för Avesta kommun. Intäkter för livsmedelstillsyner släpar lite eftersom debiteringen sker enligt den så kallade "Rättviksmodellen", det vill säga efter att tillsynen är utförd. Intäkter för bygglov har också varit lite lägre under första halvåret.

Årsprognos: -0,3 mkr

Prognosen för året pekar på ett underskott om -0,3 mkr.

Investeringsredovisning

tkr	Inkomster		Utgifter		Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Prognos	
	År	2023	2022	2023	2022	2023	2023	helår	
Kommunstyrelsen		9 982	0	24 110	27 487	92 569	14 128	78 441	82 909
Omsorgsstyrelsen		0	0	652	1 744	4 850	652	4 198	4 850
Bildningsstyrelsen		0	0	7 925	7 354	12 841	7 925	4 916	12 841
V-D miljö och bygg		0	0	187	362	400	187	213	400
Kommunfullmäktige		0	0	0	0	0	0	0	0
Summa		9 982	0	32 874	36 948	110 660	22 892	87 768	101 000

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsvolym i budgeten. För 2023 är beslutad investeringsvolym 106,4 mkr. I årsbudgeten ingår också medflyttade investeringsanslag från tidigare år om 4,3 mkr. Verksamhetens investeringsäskanden hanteras under löpande budgetår enligt den av kommunfullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Kommentarer större investeringar

Väg

Lerbäcksleden, en helt ny vägsträckning mellan rv68 (vid Källhagen) till Krylbo (Lastgatan). Vägen beräknas vara klar under 2024.

- Arbete med utökning av bullerskyddsåtgärder i Nordanö pågår
- Anläggande av gång-/cykelvägar i Skogsbo (Brunnsvägen) samt i Fors (Bankvägen) klara
- Omställning av Älvsbrovägen till bygdeväg klart
- Förbättrad trafikmiljö på Fredsgatan vid Markusskolan pågår
- Förbättrad trafikmiljö By skola pågår
- Gång-, och cykelväg i Horndal mellan Hjulet och Station Horndal.
- Korsningen Järngatan/Bergslagsvägen i centrala Avesta färdigställd.
- Renovering av Gång-, och cykelväg efter Krylbovägen.

Grönytor

- Upprustning av lekpark i Karlberg pågår
- Ny grönytepark klar vid Järnvägsgatan i Krylbo
- Upprustning av park i Nordanö pågår

- Upprustning av parkområde i Brunnbäck pågår
- Förlängning Bruksleden längs del av Älvpromenaden mellan Avesta/Krylbo Central och Mässingsbruket klart.
- Båtbrygga Holmen, färdigställd ur ett medborgarförslag

Exploatering

Exploatering pågår för nytt bostadsområde i kommundelen Älvnäs, (etapp 1 och 2) för både villatomter och flerbostadshus. Beräknas klart för bebyggelse under 2023.

Fastigheter

Arbete med exploatering Åsbo handelsområde (norra) pågår.

Bolag och förbund

Resultaträkning, mkr	Intäkter		Kostnader		Budget netto	Utfall netto	Avvikelse budget	Avvikelse budget	Prognos resultat helår	
	År	2023	2022	2023	2022	2023	2023	2023	2022	2023
Gamla Byn AB		177,7	157,6	147,8	137,1	17,4	29,9	12,5	14,0	5,0
Avesta industristad AB		37,4	30,6	30,3	27,6	1,6	6,9	5,3	1,5	3
Avesta vatten och avfall AB		74,1	65,1	67,5	64,3	7,0	4,7	2,3	1,2	0
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund		60,6	51,1	60,0	49,9	2,3	2,4	0,1	1,9	0,1

Investeringar, mkr	Ack utfall	Prognos
Gamla Byn AB	29	--
Avesta industristad AB	3	--
Avesta vatten och avfall AB	32	70
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund		

Kommentarer till resultat och investeringar

Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB

I augusti månad invigdes den nybyggda fastigheten Blåkullen 4. En modern förskola med kapacitet att ta emot 122–160 barn.

Gamla byn AB och Avesta Industristad AB har erhållit 7,6 mkr i elstöd.

Under året har en hel del underhållsåtgärder genomförts. Exempel på åtgärder som genomförts är omdränering av Markusskolan samt ombyggnation av skolgårdarna på Markusskolan och Skogsbo skola. Beslut om att investera i solceller på Åvestadalskolan, Blåkullen samt i Koppardalen har också tagits. Vidare har arbetet med att utveckla bolagens underhållsplaner intensifierats.

Avesta Industristad har en vakansgrad på 5,7 % vilket är den lägsta vakansgraden på många år. Detta tack vare att flera nya

hyreskontrakt har tecknats. Ett arbete med att utveckla kontorshotellet i Koppardalen till en ännu attraktivare arbetsplats har också påbörjats.

Ytterligare ett större utvecklingsarbete som påbörjat under perioden är att bolagets första kundundersökning ska genomföras.

Gamla Byn utökade sitt bestånd med 71 lägenheter under år 2022 och i och med det har även bolagets vakansgrad ökat något. Dock ligger den fortfarande på en relativt låg nivå runt 2 %. Vad gäller bostadsmarknaden i övrigt finns en del vakanta lägenheter hos andra bostadsbolag samtidigt som det också byggs nya hyreslägenheter. För att bli än mer synliga för våra befintliga och nya kunder samt för att utveckla dialogen med våra kunder har bolaget beslutat att öppna en PopUp bobutik.

Bolaget har under året haft utmaningar med att få tag på vissa typer av entreprenörer, exempelvis målare och mattläggare, för att genomföra drift- och underhållsprojekt. Med anledning av det kommer omprioriteringar i underhållsplanen att ske under hösten.

Avesta Vatten och avfall AB

Bolagets verksamhet omfattar VA-och avfallsverksamheten i Avesta kommun. Resultatet för perioden jan-aug 2023 uppgår till 4 676 tkr varav VA 4 600 tkr och avfall 76 tkr.

Årsprognosen pekar på att resultatet för bolaget totalt liksom för de två verksamhetsgrenarna ska bli +/- efter obeskattade reserver.

Under året genomförs flera investeringsprojekt som syftar till att säkerställa leveranser av dricksvatten, öka återvinningen av avfall i kommunen samt förbättra arbetsmiljön för personalen. Investeringarna har under perioden uppgått till 31 920 tkr varav VA 31 385 tkr och avfall 535 tkr.

Södra Dalarnas räddningstjänstförbund

Förbundets har en ekonomi i balans. Det egna kapitalet var vid årets början 3 666 tkr. Efter beslut från förbundets medlemskommuner skall eget kapital som överstiger 7% av balansomslutningen för föregående verksamhetsår återbetalas till medlemskommunerna.

Verksamhetens intäkter tom 2023-08-31 ligger totalt 2 797 tkr högre än budget. Detta beror stor del på fakturering av kostnadsersättningar på grund av branden på Målarberget.

Verksamhetens kostnader är totalt 2 814 tkr högre än budget. Personalkostnaderna är 2 315 tkr högre än budget. 1 223 tkr av beloppet beror på Skogsbranden i Målarberget. Resten beror på avvikelser från budget, framförallt en 30% högre lönerrevision än budgeterat. Pensionskostnaden ligger 324 tkr över budget. Lokalkostnaderna ligger 188 tkr över budget på grund av den höga inflationen.